

Kuurojen Liitto ry

VUOSIKIRJA 2016

www.kuurojenliitto.fi/vuosikirja-2016

KUUROJEN LIITTO

Kuurojen Liitto ry

VUOSIKIRJA 2016 –

SISÄLLYSLUETTELO

Kuurojen Liitto	3
Toiminnanjohtajan katsaus	5
EDUNVALVONTA, ELINIKÄINEN OPPIMINEN JA TYÖLLISYYS	
Spurtti edunvalvonnan ja vaikuttamistyön radalla	7
Työllisyyskoordinaattorien työ käynnistyi	8
Vahvistusta Kambodzan kuurojen yhteisölle	9
Paikannimiä, terveydenhoitoa ja kieltoilmauksia	10
Viittomakielinen lastenkirja keräsi kehuja	11
Kuurojen kansanopisto	12
VERTAIS- JA VAPAAEHTOISTOIMINNAN VAHVISTAMINEN	
Tavoitteena tarjota kohtaamisia	13
Kuurojen kulttuuritapahtuma kokosi kuurot yhteen	15
Nuorisotyön vuosi 2016	16
Viittomakielisen vapaaehtoistoiminnan suosio kasvoi	17
ASIAKKAAN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TUKEMINEN	
Liitto aluepalveluiden tuottajana	18
Aluetyöntekijä turvana kehityksen pyörremyrskyssä	19
Viittomakieliselle ICT-ohjaukselle on kysyntää	20
HALLINTO JA VIESTINTÄ	
Hallinnon ja viestinnän vuosi 2016 – rakentamista, uudistamista ja kehittämistä	21
Hallintokertomus	22
Henkilöstökertomus	23
Viestintä ja digilisaatio	24
Varainhankinnan vuosi	26
Luottamusorganisaatio ja johtoryhmä	27
Kuurojen Liiton konserniyhtiöt	28
Edustukset eri yhteisöissä 2016	29
Toimikunnat ja työryhmät 2016	35
Jäsenyhdistykset 2016	38
Lausunnot ja kommentit 2016	39

KUUROJEN LIITTO RY

Perustettu 1905

Jäsenyhdistyksiä 42

Jäseniä yhdistyksissä 3957

Julkaisu

Kuurojen lehti - Dövas tidskrift

Toimipaikat

- Keskustoimisto, Valkea talo, Haaga, Helsinki

- Aluetoimistot: Jyväskylä, Helsinki, Kouvola, Kuopio, Mikkeli, Oulu, Pori, Rovaniemi, Seinäjoki, Tampere, Turku, Vaasa

ARVOMME

*Ihmisarvon kunnioittaminen

*Sosiaalinen oikeudenmukaisuus

*Asiakaslähtöisyys

*Luotettavuus

*Yhteisöllisyys

*Dynaamisuus

MISSIONME

Kuurojen Liiton tehtävä on taata kuurojen ihmisoikeuksien ja yhdenvertaisten mahdollisuuksien toteutuminen.

VISIONME

Viittomakieli elää vahvana moniarvoisessa, monikielisessä ja monikulttuurisessa yhteiskunnassa. Kuurojen Liitto on alansa johtava etu- ja palvelujärjestö sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Kuurojen Liiton vuosia 2016–2020 koskevat yhteiset strategiset tavoitteet

1. JÄSENYHDISTYKSET OVAT UUDISTUNEITA, ELINVOIMAISIA JA VERKOTTUNEITA
Liitto ja jäsenyhdistykset ovat aktiivisia ja avoimia kansalais- ja vertaistoiminnan foorumeita. Toiminta sisältää uudenlaisia osallisuutta tukevia ja tekniikkaa hyödyntäviä toimintamuotoja.
2. LIITTO ON VAHVA VAIKUTTAJA
Viranomaiset, päättäjät ja eri alojen ammattilaiset huomioivat kuurojen tarpeet.
3. VIITTOMAKIELELLÄ TUOTETTUA SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUITA ON SAATAVISSA
Käytössä on ohjeistukset ja mittarit, joiden avulla voidaan arvioida, milloin tarvitaan suoraan viittomakielellä tuotettuja palveluita, ja milloin riittää tulkkauspalvelun käyttö.
4. LASTEN JA NUORTEN OIKEUS VIITTOMAKIELISYYTEEN ON TURVATTU
Lapsilla ja nuorilla on viittomakielinen oppimisympäristö. Viittomakielinen kielipesä- ja vertaistoiminta on toiminnassa koko maassa.

5. KUUROJEN ASEMA TYÖMARKKINOILLA ON PARANTUNUT

Työelämässä osataan ennakkoluulottomasti soveltaa kuurojen työn tekemisen mahdollistavia toimintamalleja. Itsensä työllistäminen yritystoiminnalla on kuuroille varteenotettava vaihtoehto.

Toiminnanjohtajan katsaus

TOIMINNAN PERUSTUKSIA LUOTAAVAA AIKAA

Kuurojen Liiton organisaatio uusiutui vuoden 2016 alusta lukien. Siirryimme yhä vahvemmin asiakaskeskeiseen toimintamalliin, jossa viittomakieliset henkilöt, heidän tarpeensa ja elinympäristönsä kehittäminen ovat toiminnan perustana. Tämän lisäksi liittokokouksen vahvistamat strategiset tavoitteet vuosille 2016–2020 ovat ohjanneet liiton toimintaa.

Uudessa toimintamallissa työntekijöiden piti tarkastella omaa työtään asiakkaan, eli viittomakielisen ihmisen tarpeiden näkökulmasta. Kuinka Liitossa tehty työ edesauttaa viittomakielisen hyvinvointia elämän eri osa-alueilla? Näistä kuvauksista syntyy kartta, joka osoittaa ne kohdat, joissa Kuurojen Liiton asiantuntemus ja sen tuottamat palvelut kiinnittyvät viittomakielisen elämään. Työtä ei saatu valmiiksi vielä vuoden 2016 aikana, vaan sitä jatketaan yhteistyönä toimintaamme osallistuvien ihmisten kanssa. Työtä selkeyttämään hankittiin Liitolle uusi sähköinen toiminnanohjausjärjestelmä.

Monen taloudellisesti vaikean vuoden jälkeen Liiton kannattavuus saatiin kääntymään selkeästi positiiviseksi. Liiton taloushallinto ulkoistettiin vuoden alussa Rantalainen oy:lle, jonka kanssa rakennettiin toimivaa yhteistyötä koko vuoden ajan. Tiukasta talouslinjasta ja raportoinnin ongelmista seurasi, että vuoden lopussa avustusrahaa olikin jäljellä arvioitua enemmän, ja tämän vuoksi siirtyvien avustusten määrä kohosi verraten suureksi.

Vuoden 2016 aikana aloitettu järjestöpoliittisen ohjelman valmistelu on askel kohti jäsenyhdistysten elinvoimaisempaa tulevaisuutta. Järjestökoulutuksen ja -ohjauksen rinnalla Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan vahvistamisenpäivät olivat yksi keino rohkaista yhdistyksiä uudistumaan.

Vaikuttamistoiminta jatkui edelleen vahvana monella rintamalla. Vaikuttamistoiminnan vuoden merkkipaaluna voikin pitää, sitä että YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva sopimus astui Suomessa voimaan kesäkuussa 2016. Vaikuttamistyötä on taustalla tehty kymmenen vuoden ajan. Henkilökohtaisten tapaamisten, vapaampien verkostojen, mutta myös nimitettyjen neuvottelukuntien ja komiteoiden jäsenyyksien kautta on vuoden aikana päästy tapaamaan valtava määrä ihmisiä sekä vaikuttamaan muun muassa lainsäädännön valmisteluun. Liiton vaikuttamistoimintaa arvostetaan, ja sen merkitys tunnustetaan eri viranomaisissa, ministeriöissä ja kansanedustajien viittomakielten verkostossa.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä maakuntaudistuksen moniin käännteisiin ja mutkiin osallistuminen ja vaikuttaminen olivat hyvin haasteellisia. Liiton tavoitteena on, että viittomakielellä tuotettuja sosiaali- ja terveyspalveluja olisi saatavilla koko maassa. Vuoden aikana käynnistyi myös viittomakielisiä palveluja kartoittava hanke yhteistyössä Kuurojen Palvelusäätiön ja Suomen Kuurosokeat ry:n kanssa. Hankkeen tavoitteena on saada ajankohtaista tietoa palveluiden saatavuudesta ja toisaalta myös asiakkaiden toiveista.

Lasten ja nuorten oikeutta viittomakielisyyteen on vahvistettu edunvalvonnan, verkostoyhteistyön ja neuvonnan lisäksi lukuisten tapahtumien, leirien sekä matkojen avulla. Omakielisten ikätovereiden tapaaminen kurssilla tai tapahtumassa vahvistaa viittomakielistä identiteettiä. Nuorisotoiminta on kunnostautunut myös sosiaalisen median käytössä ja sitä on hyödynnetty myös tapahtumiin osallistumisen kanavana.

Muutosta kuurojen työllistymistilanteeseen haettiin uusilla yhteistyökontakteilla, vahvalla asiakasohjauksella sekä Invalidiliiton hallinnoimalla Yritystä! –hankkeen avulla.

Kirjaimellisesti toiminnan perustuksilla ollaan, kun pian 30 vuotta täyttävän Valkean Talon tulevaisuutta pohditaan. Talon omistajajärjestöt ovat selvittelleet miten tiloja voitaisiin käyttää tehokkaammin, pienemmin käyttökustannuksin ja saada taloon myös uusia toimijoita. Kyse on perustusten ja seinien lisäksi myös talon identiteetistä ja symbolisesta merkityksestä, sekä talossa toimiville yhteisölle, mutta myös muulle yhteiskunnalle. Talolla voi olla ihmisten näkökulmasta suuri sosiaalinen, kielellinen ja kulttuurinen merkitys, jota ei saa unohtaa. Valkea Talon tulevaisuustyö on vielä kesken.

Strategisiin tavoitteisiin suoraan liittyvän toiminnan lisäksi toteutettiin laajasti muuta toimintaa, jota esitellään tämän vuosikirjan muissa kappaleissa.

Elämä on liikettä. Liikettä aikaansaaviin perusasioihin ja niiden dynamiikkaan uppouduttiin vuoden 2016 aikana. Se teki hyvää.

Markku Jokinen
toiminnanjohtaja

Viittomakielisten matka europarlamenttiin

Syyskuussa 2016 matkusti neljäntoista viittomakielisen ryhmä Brysseliin tutustumaan vaikuttamistyöhön Euroopan parlamentissa. Matka oli ensimmäinen lajissaan, ja se sai osallistujilta innostuneen vastaanoton.

Vierailun aikana ryhmäläiset pääsivät tutustumaan niin europarlamentaarikkojen arkeen kuin Brysselin järjestöelämääinkin. Matkan sykehdyttävien hetki oli monelle belgialaisen europarlamentaarikko Helga Stevensin järjestämä konferenssi. Viittomakielisten kielellisiä oikeuksia käsitelleessä tapahtumassa oli osallistujia 28 maasta ja tilaisuudessa käytettiin 31 viittomakieltä. Istuntosali siis konkreettisesti täyttyi viittomisesta!

Seminaarimatkan mahdollisti neljän suomalaisen EU-meppin järjestämä rahoitus sekä Kuurojen Liiton taustatuki. Europarlamentaarikoista mukana olivat Perussuomalaisten Pirkko Ruohonen-Lerner sekä Kokoomuksen Sirpa Pietikäinen, Petri Sarvamaa ja Henna Virkkunen. Ryhmäläiset oli valittu hakemusten perusteella ja matkanjohtajana toimi Kuurojen Liiton puheenjohtaja Jaana Aaltonen.

SPURTTI EDUNVALVONNAN JA VAIKUTTAMISTYÖN RADALLA

Organisaatiomuutoksessa kehittämisosasto muuttui edunvalvonnan, elinikäisen oppimisen ja työllisyyden prosessiksi vuoden 2016 alusta. Edunvalvonnan alalla työskennellään kielellisten oikeuksien, työllisyyden parantamisen sekä palveluiden saavutettavuuden parissa. Tämän lisäksi prosessiin kuuluvat Liiton kehitysyhteistyö, kotimaisten viittomakielten sanakirja- ja tutkimustyö sekä kaksi kirjastoa: verkossa toimiva Viittomakielinen kirjasto sekä Kuurojen Liiton kirjasto Valkealla talolla.

Vuonna 2015 voimaan tullut viittomakielilaki sekä Suomen keväällä 2016 ratifioima YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva yleissopimus ovat tuoneet työhömmme lisävahvuutta niin kotimaassa kuin ulkomailla. Vuoden aikana huomasimme konkreettisesti, että viranomaisten ja lainsäätäjien tietoisuus lain ja sopimuksen tuomista velvoitteista vaihtelee valitettavan paljon.

Vuoden 2016 aikana prosessia työllisti paljon myös valmisteilla oleva sosiaali- ja terveystalouden uudistus (SOTE), tuleva maakuntalaki sekä uudistuksen kärkenä oleva valinnanvapaus. Liitto on pyrkinyt kommentoimaan vireillä olleita lakiesityksiä, tapaamaan niin ministeriöiden edustajia kuin kansanedustajia sekä osallistumaan moniin kuulemistilaisuuksiin, työryhmiin ja neuvottelukuntien työskentelyyn. Työsarkaa riittää vielä, ennen kuin viittomakielisten kielelliset oikeudet huomioidaan uudistuksessa ja siihen liittyvien lakien valmistelussa riittävällä tavalla.

Kuurojen työllisyystilanteessa ei vuoden 2016 aikana tapahtunut käännettä parempaan, vaan työttömyysaste säilyi valitettavan korkeana. Vaikuttamis- ja verkostoitumistyöllä tilanteeseen haetaan kuitenkin uusia ratkaisuja ja monenlaisia polkuja työllistymiseen.

Kuurojen Liitossa tuotettiin vuoden 2016 huomattava määrä viittomakielistä materiaalia kenen tahansa katsottavaksi. Viittomakielinen kirjaston julkaisi vuoden aikana runsaasti materiaalia itsensä sivistämiseen sekä kieli- ja kulttuuritietoisuuden vahvistamiseen, mutta myös viihdeohjelmia. Sanakirjatyo tuotti aineistoa kielitietoisuuden vahvistamiseen – verkkosanakirjan päivittämisen lisäksi vuoden lopussa julkaistiin kaksikielinen materiaali esimerkiksi viittomakieli äidinkielenä opetuksessa hyödynnettäväksi. Ajassa elävät materiaalityöt ovat piristävää ja elävöittävä ruiske viittomakielisten ja kuurojen lasten ja nuorten kasvatustyössä.

Kehitysyhteistyön saralla puhaltelivat rahoittajan kylmät tuulet. Ulkoministeriö leikkasi vuonna 2016 kehitysyhteistyöhankeavustuksista jopa 40 %, ja tämän seurauksena Kuurojen Liitossakin jouduttiin sopeuttamaan hankeohjelmaa. Yhteistyö kahden kumppanin, Tansanian kuurojen liiton ja Gambian kuurojen ja kuulovammaisten liiton, kanssa jouduttiin päättämään.

Kuurojen kansanopisto on omien tuttujen yleissivistävien opintojen ohella panostanut resursseja maahanmuuttajien ja turvanhakijoiden kotouttamiseen.

Vuoden lopussa käynnistettiin Suomen viittomakielten kielipoliittisen ohjelman (2010-2015) päivitystyö. Uusi ohjelma tehdään oppaan muotoisena, jotta se palvelisi sekä viittomakielisiä että viranomaisia, kun eri puolilla pohditaan miten viittomakielistä tiedotusta ja palvelua voi saada ja järjestää. Konkreettisista esimerkeistä ja hyvien käytänteiden levittämisestä on tässä varmasti hyötyä.

Kaisa Alanne
Johtaja
Edunvalvonta, elinikäinen oppiminen ja työllisyys -prosessi

TYÖLLISYYSKOORDINAATTORIEN TYÖ KÄYNNISTYI

Koordinaattorien työn tavoitteena on, että asiakkaat pystyvät mahdollisimman itsenäisesti käyttämään julkisia työelämäpalveluita ja vasta ongelmatilanteissa kääntymään liiton työntekijöiden puoleen.

Kuurojen työttömyysaste on jo pitkään ollut kaksi, jopa kolme kertaa yleistä työttömyysastetta korkeampi. Kuurojen Liitto on tukenut kuurojen työllistymistä ja rohkaissut työnantajia kuurojen palkkaamiseen. Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) rahoituksella toimineet työasiamiehet olivat asiakkaiden apuna ja tukena vuoden 2015 loppuun asti. Vuoden 2016 alusta lähtien RAY, nykyisin, STEA, ei enää rahoita työasiamiestoimintaa, ja Kuurojen Liiton organisaatiomuutoksen yhteydessä työllisyysasioiden edunvalvonta- ja vaikuttamistyö annettiin kahdelle uudelle työllisyyskoordinaattorille.

Työllisyyskoordinaattoreiden työ painottuu vaikuttamistyöhön, jota tehdään viranomais- ja työnantajatahoihin päin sekä yhteistyöhön ja verkostoitumiseen muiden työllisyysasioita hoitavien järjestöasiantuntijoiden kanssa. Lisäksi työhön kuuluu tiedottamista ja tiedonkeruuta työelämään liittyvistä asioista – ne ovat myös tärkeä osa asiakkaille näkyvää työtämme! Yhteistyötä on lähdetty luomaan myös Invalidiliiton Yritystä! – hankkeen kanssa, jossa liitto on mukana. Tärkeä osa työllisyyskoordinaattoreiden työtä on myös neuvonta työelämäsyrintään liittyvissä tilanteissa. Tulevan sote- ja maakuntauudistuksen osalta on tiiviisti seurattu kasvupalvelun ja aluekehittämisen uudistamissuunnitelmia.

Vuosi 2016 oli paljolti työllisyyskoordinaattoreiden toimenkuvien suunnittelua, hiomista sekä yhteistyökuvioiden rakentamista ja uuden opiskelua. Myös työnjako Kuurojen Liiton aluetyöntekijöiden ja työllisyyskoordinaattoreiden kesken on vaatinut tarkentamista. Tavoitteena on, että asiakkaat pystyvät mahdollisimman itsenäisesti käyttämään julkisia työelämäpalveluita ja ongelmatilanteissa kääntymään liiton työntekijöiden puoleen.

Työllisyyskoordinaattorit tekivät vuoden aikana muutaman viittomakielisen tiedotteen sekä blogin, joiden tarkoitus oli avata jäsenistölle muutosta työllisyysasioiden hoidossa ja tehtyjä käytännön suunnitelmia. Asiakaskäynnit yhdistyksille ei päästy vielä tekemään, sillä tiukka budjetti ja organisaatiomuutos rajoittivat näiden toteutumista. Asiakasyhteydenottoja tuli vuoden aikana 1700, yli kuudeltasadalta asiakkaalta. Tarvetta työelämään liittyvälle asiakaspalvelulle selvästi on.

Börje Hanhikoski ja Virpi Thuren
Työllisyyskoordinaattorit
Edunvalvonta, elinikäinen oppiminen ja työllisyys -prosessi

VAHVISTUSTA KAMBODZHAN KUUROJEN YHTEISÖLLE

Viime vuosina kuurojen yhteisö on Kambodzhassa kasvanut ja voimaantunut. Nuoret kuurot ovat perustaneet perheitä, ja myös nämä perheet on saatu mukaan yhteisön toimintaan.

Vuosi 2016 oli kehitysyhteistyön näkökulmasta haastava. Suomen hallituksen linjausten mukaisesti ulkoasiainministeriö leikkasi rahoitustaan kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöhön jopa 40 prosenttia. Kuurojen Liitto joutui muiden kansalaisjärjestöjen tavoin vähentämään kehitysyhteistyötoimintaansa ja lopetti vuoden 2016 lopussa kaksi kumppanuutta – Tansanian ja Gambian järjestöjen kanssa tehtävä työn. Vuoden päättyessä kumppaneiksi jäivät Albania, Etiopia, Kambodza, Kosovo, Malawi ja Uganda. Lisäksi käynnissä oli myös kuurospesifi haastattelututkimus Albaniassa. Kuurojen Liiton kehitysyhteistyötä tehdään aina ihmisoikeusperustaisesti sekä YK:n vammaisten ihmisten oikeuksia koskevan sopimuksen periaatteiden mukaisesti kumppanijärjestöjä tukien.

Työ Kambodzhan kuurojen yhteisön kanssa alkoi jo viime vuosituhaten lopulla, jolloin Kambodza oli juuri jättänyt taakseen vuosikymmenien veriset sisällissodat ja tilanne maassa oli rauhoittunut. Kuurojen Liitto aloitti työnsä Kambodzhassa palkkaamalla viittomakielisen työntekijän tekemään etsivää työtä paikallisten kuurojen parissa. Työ aloitettiin pienin askelin keräämällä kuuroja yhteen ja tukemalla viittomakielen ja yhteisön kehittymistä. Varsinainen hanketyö aloitettiin tämän vuosituhaten alussa, jolloin Kambodzhassa tehtiin kenttätöiden lisäksi viittomakielen tutkimusta sekä järjestettiin viittomakielen opetusta ja tulkikoulutusta. Vuonna 2010 Kuurojen Liitossa päätettiin, että hanketyössä keskitytään paikallisen kuurojen yhteisön vahvistamiseen. Työmuotoja laajennettiin ja aloitettiin asuntolatoiminta, joka mahdollisti koulunkäynnin nuorille kuuroille. Lisäksi kuurojen toimeentulomahdollisuuksia kehitettiin ja yhteisön vapaa-ajan toimintaa tuettiin.

Viime vuosina kuurojen yhteisö on Kambodzhassa kasvanut ja voimaantunut. On upeaa nähdä pitkän yhteistyön tuloksena olevaa voimakasta ja aktiivista viittovaa yhteisöä! Nuoret kuurot ovat perustaneet perheitä, ja myös nämä perheet on saatu mukaan yhteisön toimintaan. Yhä useampi osallistuu yhteisön toimintaan ja esimerkiksi jalkapallotoiminta on saanut suuren suosion. Miesten (Deaf Warriors) ja naisten (Deaf Amazons) joukkueet ovat tukeneet voimallisesti me-hengen syntyä kuurojen keskuudessa. Yhteisössä on nyt halu perustaa oma urheilujärjestö.

Kambodzhan nuori kuurojen yhteisö tarvitsee tukea vielä tulevaisuudessakin, koska kansalaisyhteiskunnan toiminta maassa ei ole vielä vakaalla pohjalla. Lähivuosien aikana koulutetaan ja valmennetaan vastuunkantajia kuurojen yhteisöön, jotta kuurojen oma järjestö voidaan perustaa. Järjestön avulla he voivat tehdä tuloksellista edunvalvontaa, ja saavuttaa tasa-arvoisen toimijan aseman yhteiskunnassa.

Johanna Karinen
Hankevastaava
Edunvalvonta, elinikäinen oppiminen ja työllisyys -prosessi

PAIKANNIMIÄ, TERVEYDENHOITOA JA KIELTOILMAUKSIA

Suvi- ja SignWiki- verkkosanakirjat saivat uusia hakusanoja ja viittomia eri aloilta. Myös käyttäjämäärät kasvoivat.

Viittomakielityössä tuotettiin aineistoa Suvi- ja SignWiki-verkkosanakirjoihin. Suvissa julkaistiin yli 300 eurooppalaista, afrikkalaista ja aasialaista paikannimeä. Nyt voi löytää muun muassa, kuinka viitotaan Liverpool, Ghana tai Phuket. Uusia paikannimivideoita on yli 600, koska monille nimille on olemassa useampia viittomavastineita. Suviin vietiin myös aiemmin erillisenä julkaisuna käytössä ollut Terveystieteiden viittomasto. Sen noin 400 hakusanaa ja 600 viittomaa ovat nyt kätevämmiin löydettävissä. Suvi-sanakirja sai siis vuoden aikana yli 700 uutta hakusanaa ja yli 1200 uutta videota!

SignWiki-sanakirjasivustot vakiinnuttivat vuonna 2016 upeasti asemansa kieliyhteisössä. Niiden käyttö monikertaistui: suomalaisen viittomakielen sivustolla käynnit kasvoivat 250 % ja suomenruotsalaisen viittomakielen käynnit 325 % verrattuna aikaisempiin vuosiin. Molempiin sanakirjoihin kielenkäyttäjät myös itse viittoivat ja tallensivat uusia viittomia. Viittomakielityö järjesti elokuussa pohjoismaisen SignWiki-työpajan Vaasassa, johon tuli osallistujia Islannista, Tanskasta, Norjasta, Ruotsista ja Suomesta.

Koneen Säätiön tukemassa Korpus- ja SignWiki-hankkeessa (2013–2015) tuotettiin Kielipankkiin (lat.csc.fi) suomalaisen viittomakielen ensimmäinen kielitieteellisesti koodattu aineisto, Kipo-korpus. Säätiön tuesta jäljelle jääneellä rahalla laadittiin nyt yläasteikäisille nuorille *Kurkistus korpuksiin ja kieltoilmauksiin* -materiaalipaketti. Tämä viittomakielen äidinkielen opetukseen tehty julkaisu soveltuu oppaaksi myös muille suomalaisen viittomakielen kieliaineistoista ja kieltoilmauksista kiinnostuneille. Monipuolisissa tehtävissä hyödynnetään nykytekniikan suomia keinoja, muun muassa videon päälle piirtämistä.

Pdf-julkaisu on ladattavissa vapaasti verkosta, ja sen suomalaisella viittomakielellä viitotut videot kieliesimerkkeineen avautuvat linkeistä suomenkielisen tekstin lomasta.

Leena Savolainen
Tutkija
Edunvalvonta, elinikäinen oppiminen ja työllisyys -prosessi

VIITTOMAKIELINEN LASTENKIRJA KERÄSI KEHUJA

Viittomakielisen kirjaston vuoden 2016 merkittävin julkaisu oli Sinikka ja Tiina Nopolan kirjoittama lastenkirja Heinähattu, Vilttitossu ja ärhäkkä koululainen toteutettuna suomalaisella viittomakielellä.

Idea kokonaisen kirjan kääntämiseen saatiin viittomakielisten lasten opettajilta, heidän mukaansa perusopetuksessa on suuri tarve tällaisille e-julkaisuille. Tapa, jolla viittomakieli ja viittoja yhdistettiin, saivat tarinan elämään aivan uudella ja hyvin visuaalisella tavalla. Sen sijaan, että viittoja olisi irrotettu erilliseksi 'lukijaksi', hänet sijoitettiin osaksi kirjan kuvitusta. Viittoja ja kuvat näyttävät ikään kuin keskustelevan keskenään ja lukijan on helppo seurata yhtä aikaa sekä viittomista että kuvia.

Käännöstyössä kiinnitettiin erityistä huomiota rikkaaseen viittomakieleen. Kunkin hahmon piirteet kuten ikä, sukupuoli ja luonne huomioitiin viittomakielisessä käännöksessä. Siten esimerkiksi Alibullenin neidit käyttivät vanhahtavampaa kieltä kuin tarinan lapset Heinähattu ja Vilttitossu.

Kirjaa voidaan pitää yhtenä viittomakielisen verkkojulkaisun pioneerityönä sekä kielen että teknisen toteutuksen osalta. Kirja toteutettiin html5-pohjaisena käyttöliittymänä. Tällöin kukin kirjan yhdeksästä luvusta voitiin erottaa omaksi videokseen, mikä lisää kirjan käytettävyyttä. Viittomisen taustalla kirja on myös luettu ääneen ja sopii siten kaikille lapsille.

Osa kirjan rahoituksesta kerättiin joukkorahoituskampanjan avulla, jota Kuurojen Liitto kokeili rahoitusmuotona nyt ensimmäistä kertaa. Ilmestyttyään kirja keräsi erittäin paljon positiivista palautetta.

Riitta Vivolin-Karen
tuottaja, Viittomakielinen kirjasto
Edunvalvonta, elinikäinen oppiminen ja työllisyys –prosessi

Vuoden aikana tehtiin suusia avauksia ja opiskelijaviikkojen määrä oli huikea 1907.

Kuurojen kansanopisto on järjestänyt vuoden aikana monipuolista koulutusta kansanopistotoiminnan viitekehyksessä. Vuoden aikana toimintaan saatiin mukaan uusia opiskelijaryhmiä.

Valtakunnallisestikin merkittävä turvapaikanhakijoiden virta vaikutti myös Kuurojen kansanopiston toimintaan. Opiskelijamäärämme on kasvanut niin kuuroilla kuin kuulevillakin turvapaikanhakijoilla, heidän suhteellinen osuus opiskelijoista on merkittävä. Kun kuuroja turvapaikanhakijoita sijoitettiin Helsinkiin, pääsivät he opiskelemaan meidän maahanmuuttajalinjalle. Lisäksi osallistuimme muiden kansanopistojen tapaan myös kuulevien turvapaikanhakijoiden suomenkielen opetukseen. Tässä teimme yhteistyötä SPR:n Ruskeasuon vastaanottoyksikön kanssa järjestäen heidän kaikille asukkaille suomenkielen opetusta kevään ja kesän aikana.

Pitkinä opintolinjoina ovat jatkuneet myös täydennyskoulutus viittomakielisille sekä kuulevien viittomakielen linja ja intensiivikurssi viittomakielessä. Yhteensä pitkiä opetuslinjoja oli vuoden aikana 11, ja niillä opiskeli 84 opiskelijaa.

Kurssitoiminta on ollut tarjonnut koulutusta hyvin monen ikäisille ja erilaisissa elämäntilanteissa oleville. Vuoden aikana kurseille osallistui lähes tuhat henkilöä. Alakouluikäisille lapsille suunnatut talvi- ja syyslomaleirit olivat uusi menestys. Alakoululaiset ovat viettäneet lomapäiviä kansanopistolla viittomakielisessä porukassa touhuten elokuva- ja New York –teeman ympärillä. Kesällä huomattiin tarve maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden aktivointiin. Heille järjestettiin viikon mittainen kesäkurssi, jossa pääpaino oli erilaisiin harrastuksiin tutustumisessa. Lisäksi Refuhome ry:n kanssa toteutettiin turvapaikanhakijoille hygieniosaamiskoulutusta sekä kurssin, jossa tutustuttiin suomalaiseen mökki- ja metsäelämään. Myös perinteisesti Kuurojen Palvelusäätiön ja Kuuloliiton kanssa yhteistyössä toteutettu leiriohjaajakoulutus veti hyvin nuoria. Kurssitoiminnan puolella olemme tehneet yhteistyökursseja mm. Teatteri Totin ja Suomen kuurosokeat ry:n kanssa. Olimme myös tulkkiopiskelijoiden kanssa järjestämässä mittavaa kansainvälistä ESOSLI-seminaaria. Lisäksi omat viittomakielen lyhytkurssit ovat pyörineet totutulla tavalla.

Kesällä Humanistinen ammattikorkeakoulu siirtyi talon sisällä osin uusiin tiloihin, jolloin useita heillä toimistokäytössä olleita entisiä majoitushuoneita jäi tyhjilleen. Kuuloliiton omistama Auris oli halukas vuokraamaan nämä tilat hostellitoimintaan ja tämän seurauksena opisto luopui suuresta osasta asuntolatoimintaansa. Meillä toimisto- ja majoituskäytössä olleet 21 majoitushuonetta siirtyivät Hostel Auriksen hallintaan. Näissä huoneissa voi edelleen majoittua myös opiston opiskelijoita keskinäisen vuokrasopimuksen pohjalta. Auriksen kanssa olemme tehneet yhteistyötä myös suurempaa majoitus-, tila- ja ravitsemuskapasiteettia vaativissa talon ulkopuolisten kursseissa.

Isa Biese
vt. Rehtori
Kuurojen kansanopisto

Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen

TAVOITTEENA TARJOTA KOHTAAMISIA

Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan tavoitteena on tarjota kohtaamisia, mielekästä tekemistä, elämyksellisiä kulttuuritapahtumia sekä tietoa ja neuvontaa sitä tarvitseville.

Uudessa prosessiorganisaatiossa vertais- ja vapaaehtoistointaan kuuluu kulttuurituotanto, nuorisotyö, sopeutumisvalmennustoiminta, aluetyön järjestöohjaus ja viittomakielinen vapaaehtoistyö (Viva). Myös Kuurojen museo sekä naisten ja senioreiden asiat kuuluvat tähän prosessiin. Vertais- ja vapaaehtoistoiminta keskittyy pääsääntöisesti ryhmämuotoisen toimintaan - olemme myös Kuurojen Liiton ns. tapahtumakoneisto.

Hyvällä mielin voi todeta, että vuosi on tarjonnut ikimuistoisia tapahtumia, kuten kuurojen 29. valtakunnalliset kulttuuripäivät Mikkelissä. Kulttuuripäivät näyttävät olevan edelleen viittomakielisen yhteisön suurin ja suosituin tapahtuma. Muita merkittäviä saavutuksia olivat järjestöpoliittisen ohjelman ja muiden kärkihankkeiden käynnistyminen, uusien tukihenkilöiden löytäminen ja kouluttaminen viittomakielisen vapaaehtoistoiminnan Vivan toimintaan, VVV-päivät sekä kurssi- ja leiritoiminta, jotka tavoittivat kattavasti eri ikäryhmiä. Kurssi- ja leiripalautteiden mukaan ne koetaan tärkeiksi - osallistujat ovat löytäneet uusia kavereita, kokeneet itsetunnon kohonneen ja viittomakielen käytön vahvistuneen.

Tärkeä edistysaskel yhdistystoiminnan kehittämisessä on ollut järjestöpoliittisen ohjelman valmistelun käynnistyminen. Selvityksen avulla saamme kuvan yhdistysten nykytilanteesta ja jäsenistön kehittämistoiveista. Valmistuttuaan se tulee olemaan tärkeä tuki ja työkalu yhdistysten uudistamistyössä. Muut järjestöohjauksen kärkihankkeet ovat vielä suunnitteluvaiheessa, ja ne on tarkoitus toteuttaa vuoden 2017 aikana.

Kehittämishankkeiden lisäksi järjestöohjaus on tukenut yhdistysten toimintaa, resursseja ja tulevaisuuden suunnittelua ohjaamalla ja neuvomalla sääntömuutos- ja yhdistyslakiasioissa sekä avustusten hakemisessa. Kaiken kaikkiaan järjestöohjaus on tavoittanut vuoden aikana noin 1200 henkilöä. Neuvontaa on annettu runsaasti etäyhteyksin, joskin palautteissa on tuotu esille, että pelkkä etäyhteys ei ole riittävä, vaan myös fyysisiä tapaamisia tarvitaan.

Syyskuussa järjestettiin VVV-päivät (vertais- ja vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen) päivät Hankasalmella yhteistyössä Yritystä!-hankkeen kanssa. Ne korvasivat edeltäjänsä eli alueelliset kehittämispäivät. Tapahtuma keräsi yhdistysväkeä eri puolilta Suomea. VVV-päivien ohjelmaan osallistui 30 henkilöä ja Yritystä!-hankkeen ohjelmaan 20 henkilöä. Lisäksi vuoden aikana on järjestetty pienempiä alueellisia tapahtumia.

Vuoden alussa senioritoimikunnan koordinointi siirtyi järjestöohjaukselle. Taloussyistä senioripäiviä ei järjestetty, mutta toimikunta kokoontui kaksi kertaa. Kuurojen Liiton linjauksena on, että senioritoimintoja painotetaan kaikissa toiminnoissa. Uusi senioritoiminnan seurantaryhmä aloittaa vuonna 2017, ja siinä on sekä yhdistysten edustajia että työntekijöitä. Sen tehtävänä on kehittää liiton seniorityötä.

Laura Pajunen

Johtaja

Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen -prosessi

Sopeutumisvalmennuskurssit ja nuorisotyön leirit

Kuurojen Liiton järjestämille viittomakielisille sopeutusvalmennuskursseille pääsi vuonna 2016 yhteensä 133 henkeä. Erityistä vuodelle 2016 oli, että perheitä osallistui huomattavasti enemmän kuin aikaisempina vuosina ja sopeutumisvalmennuskurssien osallistujista 60 % oli alle 18-vuotiaita.

Sopeutumisvalmennuskurssit järjestettiin vuonna 2016 RAY:n tuella ja osa kursseista toteutettiin yhteistyökumppaneiden kanssa.

Sopeutumisvalmennuskurssin teemat olivat: kuurojen vanhempien kuulevien lasten kurssi, nuorten kurssi, 40–60-vuotiaiden naisten kurssi, suomenruotsalaisten kurssi, aikuisten kurssi teemalla ”arkitaitoihin lisää osaamista ja tietoa”, perhekurssi, isä ja lapsi -kurssi, seniorien kurssi.

Kuurojen Liiton nuorisotoiminnan leirejä pidettiin sekä Suomessa että ulkomailla. Leirit ovat viittomakielisille lapsille ja nuorille tärkeitä kohtaamispaikkoja. Yhteensä leiriläisiä ja viikonlopputapahtumiin osallistujia oli vuoden aikana 244 alle 30 -vuotiasta nuorta. Nuorisotoiminnan leireihin saadaan avustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Vuonna 2016 leirejä ja tapahtumia järjestettiin seuraavilla teemoilla: talvileiriviikonloppu, seikkailujen linnake –leiri, kesän viittomakielinen elokuvaleiri, syyspäiväleiri, lasten urheilullinen viikonloppuleiri, lasketteluleiri Rukalle, laskettelumatka Norjaan, viittomakielinen ratsastusleiri, nuorten urheiluleiri, LYX-päivät, kieliseikkailuleiri ja nuorisopäivät. Lisäksi kansainvälisille leireille osallistui 41 lasta ja nuorta. Tapahtumia pidettiin Norjassa, Ruotsissa ja Islannissa.

KUUROJEN KULTTUURITAPAHTUMA KOKOSI KUUROT YHTEEN

Kulttuurituotannon vuoden päätapahtuma oli kuurojen valtakunnalliset kulttuuripäivät Mikkelissä 21.–22.5.2016.

Tapahtumapaikkana toimi konserttitalo Mikaeli. Kulttuuripäivät järjestettiin nyt 29. kerran ja kulttuuripäivät juhlivat samalla myös 60-vuotista taivaltaan. Kulttuuripäivien suojelijana toimi näyttelijä Ville Haapasalo. Tapahtumatuotanto toteutettiin yhdessä järjestelytoimikunnan kanssa, jossa olivat mukana Kuurojen Liiton lisäksi Mikkelin kuurojen yhdistys ry ja Mikkelin kaupunki. Kulttuuripäivät saavutti kävijätavoitteen – paikalla oli noin 800 osallistujaa. Esiintyjiä oli yhteensä 174 henkilöä ja vapaaehtoistehtävissä 35 henkilöä.

Kulttuuripäivät tarjosivat monipuolisia esityksiä ja tuomaristo kiitti monen esityksen rikasta kieltä, visuaalisuutta ja hyvää tilan käyttöä. Saadun palautteen perusteella yleisö nautti suuresti kulttuuritarjonnasta sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen mahdollisuudesta. Kulttuuripäivät koetaan merkittävänä yhteisöllisenä tapahtumana, ja ne ovat pysyneet vuodesta toiseen koko viittomakielialan suurimpana tapahtumana.

Vuosi 2016 oli vireä myös muiden kulttuuritapahtumien osalta. Maaliskuussa toteutettiin HELsign – viittomakielinen kulttuuritapahtuma kulttuurikeskus Stoassa, Helsingissä. Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Humanistisen ammattikorkeakoulun ja Helsingin kulttuuriasiankeskuksen kanssa. HELsign osoittautui erittäin suosituksi, ja sen viittomakieliset esitykset ja työpajat puhuttelivat yleisöä laajasti. Paikalla oli erityisen paljon perheitä ja tapahtumaan osallistui arviolta noin 300 henkilöä. Viittomakielistä kulttuuria edusti myös Mikk Engman, joka osallistui kuurojen taikureiden festivaalille Lietuan Panevezysissä syyskuussa. Liiton kulttuurituotanto avusti osallistumisen valmisteluissa ja osallistui myös festivaaleille. Festivaalilla oli mukana 21 kuuroa taikuria 11 eri maasta. Vuoden aikana työllistivät myös seuraavan vuoden kulttuuritapahtumien suunnittelu, sillä tulossa ovat viittomakieliset filmifestivaalit sekä Kuurojen seniorien kulttuuritapahtuma Porvoossa.

Tietoisuus tapahtumista ja niiden sisällöistä on parantunut sosiaalisen median ja sen tarjoaman vuorovaikutusmahdollisuuden ansiosta. Sosiaalinen media tavoittaa tehokkaasti viittomakielisen yleisön ja mahdollistaa tiedottamisen myös viittomakielillä. Kulttuuritapahtumia pyritään järjestämään yhä useammin yleisön toiveita huomioiden. Tulevaisuuden haasteena on myös kehittää tapahtumia kohti uudenlaista sponsori- ja kumppaniyhteistyötä.

Teemu Lipasti-Sjöroos
Kulttuurituottaja
Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen –prosessi

NUORISOTYÖN VUOSI 2016

Kuurojen Liiton nuorisotyö tarjoaa lapsille ja nuorille viittomakielistä toimintaa, jonka tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten itsetuntoa ja kehittää heidän vuorovaikutustaitojaan. Nuorisotyön vaikuttamistyöllä puolestaan halutaan myös parantaa kuurojen lasten ja nuorten oikeuksia yhteiskunnassa.

Nuorisotyön vuosi rakentui lukuisten tapahtumien ja leirien ympärille. Toimintaa järjestetään varsin erikäisille, sillä nuorisotyön kohderyhmää ovat kaikki 7–30 -vuotiaat kuurot ja viittomakieliset. Henkilökunnan lisäksi toimintaa ovat suunnittelemassa ja toteuttamassa nuorisotoimikunta sekä nuorisotyön uudistustyöryhmä.

Hämeenlinnassa syksyllä järjestetyt nuorisopäivät kokosivat yhteen nuoria eripuolilta Suomea. Tapahtuma oli suunnattu 18–30 -vuotiaille, ja se toteutettiin paikallisen Hämeenlinna Kuurot ry:n kanssa. Nuorisopäivien yhteydessä järjestettiin myös nuorisokokous, jossa oli edustajia 11 yhdistyksestä ja yhdestä opiskelijajärjestöstä. Nuorisopäivät julkaisivat myös julkilausuman, jossa korostetaan kuuron lapsen ja nuoren oikeutta viittomakieleen ja sen opetukseen. Päivien aikana kokeiltiin myös eri ikäisten nuorten yhteistoimintaa, sillä osa ohjelmasta oli yhteistä 13–17 -vuotiaille suunnattujen LYX-päivien kanssa.

Nuorisotyö toteutti vuoden aikana myös yhdeksän leiriä, joista osa yhteistyössä mm. kansainvälisten verkostojen, LapCI ry:n ja SKUL ry:n kanssa. Leirit ja tapahtumat ovat tärkeitä kohtaamispaikkoja nuorille, jotka asuvat hajallaan ympäri Suomea. Leireillä lapset ja nuoret saavat vertaistukea ja uusia kavereita viittomakielisessä ympäristössä.

Lisäksi vuoden aikana osallistuttiin muun muassa viittomakieli- ja kuuloalan järjestöjen yhteisen, perheille suunnatun pikkujoulujuhlan järjestämiseen. Porissa järjestetyssä SuomiAreenassa nuorisotoimikunta esitteli koko Liiton toimintaa tapahtumavieraille. Kuurojen Liiton nuorisotyö oli aktiivisesti mukana kotimaisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Myös viranomaisyhteistyötä kehitettiin muun muassa järjestämällä Ohjaamon kanssa viittomakielisille nuorille työnhakua ja opintoja käsitellyt kokeilujakso.

Kaiken kaikkiaan tapahtumat ovat olleet suosittuja, ja ne ovat onnistuneet myös houkuttelemaan uusia nuoria mukaan toimintaan.

Kaarina Huovinen
Nuorisotyön assistentti
Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen –prosessi

VIITTOMAKIELISEN VAPAAEHTOISTOIMINNAN SUOSIO KASVOI

Viittomakielisen vapaaehtoistoiminnan (Viva) pääasiallisena toimintamuotona on välittää tukihenkilöitä niitä tarvitseville kuuroille ja viittomakielisille. Vivan noin 35 aktiivisesta tukihenkilöstä suurin osa toimii pääkaupunkiseudulla tai Tampereella – tämän lisäksi muutama yksittäinen tukihenkilö myös Itä- ja Länsi-Suomessa.

Vivan avattua omat Facebook-sivut on tukihenkilökoulutukseen hakenut kolminkertainen määrä kiinnostuneita ihmisiä. Facebook-sivulla on julkaistu videoita, joissa mukana olevat tukihenkilöt ovat kertoneet omasta vapaaehtoistyöstään hyvin konkreettisella tasolla. Vuoden 2016 tukihenkilökurssilta valmistui seitsemän uutta tukihenkilöä, ja heille osoitettiin kuusi asiakasta. Oma tukihenkilöä odottaa vielä 21 hakijaa.

Vivan toiminnan myötä asiakkaat kertovat saaneensa vapaaehtoisen tukihenkilön, ystävän, jonka myötä yksinäisyys ja usein myös eristäytyneisyys vähentyvät. Asiakkaat ovat muun muassa rohkaistuneet ottamaan kontaktia kotinsa ulkopuolisiin ihmisiin, ylipäättänsä lähtemään kotoa ja saaneet iloa elämään. Vierailuja tukihenkilön kanssa on tehty esimerkiksi kuurojenyhdistykselle, seurakunnan tapahtumiin, museoihin tai lähipuistoihin. Luotettavan tukihenkilön seura on ollut apuna myös kriisien hetkellä.

Toinen Vivan toimintamuoto oli Olotila-kahvila, joka kokoontui Vantaan Myyrmäessä ja Tikkurilassa. Toiminta oli kovin suosittua ja 18 kokoontumiskerralle osallistui 108 henkilöä. Tapaamisten kautta kävijät saivat tietoa arjen asioista, pääsivät jakamaan huolenaiheitaan sekä tapasivat muita viittomakielisiä. Osallistujat sanovat tapaamisten vähentäneen yksinäisyyden tunnetta ja tuoneen elämäniloa.

Juttuseura virkistää minuakin, ei tarvitse yksin neljän seinän sisällä istua. Tukihenkilötoiminnasta saan myös itselleni iloa, kun näen, että asiakkaan ujous häviää ja luottamus kasvaa. (Vivan tukihenkilö)

Syyskuussa järjestettiin kaikille Vivan tukihenkilöille lisäkoulutus- ja virkistysviikonloppu, johon osallistui 17 tukihenkilöä. Aiheena oli muistisairaudet ja niiden kanssa toimiminen. Koulutus, vertaistuki ja mahtava huumori voimauttivat silminnähdessä myös vapaaehtoisia, ja heillä on enemmän intoa jatkaa mukana toiminnassa.

Aliisa Lehtonen
Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori
Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen –prosessi

Asiakkaan toimintaedellytysten tukeminen

LIITTO ALUEPALVELUIDEN TUOTTAJANA

Kuurojen Liiton organisaatiouudistuksessa suora asiakastyö viittomakielisten kanssa sijoitettiin Asiakkaan toimintaedellytysten tukemiseen – prosessiin. Olemme vuoden 2016 aikana perehtyneet yhdessä palveluohjaukseen monista näkökulmista. Palveluohjausta tehdään eri puolilla Suomea taitavien aluetyöntekijöidemme voimin. Perusajatus siitä, että asiakas saa viittomakielistä matalankynnyksen palvelua ei ole kadonnut minnekään, vaikka kuntoutussihteereiden nimike vaihtuikin aluetyöntekijäksi.

Vuoden 2016 tavoitteena oli, että muutoksista huolimatta viittomakieliset asiakkaat saavat tukea eri elämäntilanteissa. Toisena keskeisenä tavoitteena oli, että viittomakielinen vertaistoiminta olisi myös syrjäseudulla asuvien ja syrjäytyneiden viittomakielisten saavutettavissa. Työmme lähtökohtana on hyvinvoinnin monipuolinen edistäminen ja oikeiden palveluiden piiriin ohjaaminen.

Uusinta toimintoamme, tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvää ICT-ohjausta suunniteltiin vuoden aikana. Toteutimme muun muassa laajan kyselyn asiakkaiden toiveista liittyen uuteen teknologiaan ja sen käyttämiseen arjessa. Saimme kyselyyn valtavasti vastauksia, ja niiden pohjalta on helpompi kehittää uutta työmuotoa. ICT-ohjaus järjesti vuoden aikana myös tiedotustilaisuuksia yhdistyksillä sekä jonkin verran ryhmä- tai yksilöohjausta.

Viittomakielisten palvelujen kartoituksen suunnittelu aloitettiin vuonna 2016. Sen tavoitteena on koota ajantasaista tietoa viittomakielellä saatavien sosiaali- ja terveyspalveluiden tilanteesta. Kartoitus on suunniteltu yhdessä Kuurojen Palvelusäätiön ja Suomen Kuurosokeat ry:n kanssa. Tilanteen kartoittamisella pyritään siihen, että palveluja päästäisiin kehittämään sekä niiden tuottajien että asiakkaiden kanssa. Työ kartoituksen parissa jatkuu vuoden 2017 ajan, ja tuloksia saadaan julki loppuvuodesta. Tarkoitus on tiivistää yhteistyötä alan järjestöjen välillä jatkossakin.

Johtajana minulla oli mahdollisuus päästä tutustumaan aluetyöntekijän työhön ihan konkreettisesti. Olin mukana kotikäynnillä erään asiakkaan luona. Asiakas asuu yksin ja käy ulkona hyvin harvoin. Tämä tapaaminen jäi minulle mieleen pitkäksi aikaa. Myöhemmin kuulin, että asiakas oli työntekijän tuella lähtenyt käymään lääkärissä, josta oli saanut apua terveyshuoliin. Tuli tunne, että olemme onnistuneet työssämme.

Vuoden aikana palveluohjauksen aluetyöntekijät tapasivat asiakkaita kasvotusten tai etäyhteyden välityksellä noin 5500 kertaa – se on noin 100 asiakaskontaktia joka viikko. Lisäksi aluetyöntekijät ovat yhteydessä laajasti eri viranomaisiin. Yksi palveluohjauksen vahvuuksista on se, että työmme tavoittaa myös syrjäseudulla olevat viittomakielistä käyttävät, jotka ovat usein pudonneet muun palveluverkon ulkopuolelle.

ATT-prosessin toiminta rahoitetaan kokonaan Raha-automaattiyhdistyksen kohdennetulla toiminta-avustuksella.

Helena Torboli

Johtaja

Asiakkaan toimintaedellytysten tukeminen -prosessi

ALUETYÖNTEKIJÄ TURVANA KEHITYKSEN PYÖRREMYRSKYSSÄ

Työyhteisömme on muuntunut tiimiorganisaatiosta prosessiorganisaatioksi, ja työntekijöiden määrä on samalla vähentynyt. Olemme saaneet uudet esimiehet ja ammattinimikkeet, mutta myös uudet tietotekniset laitteet ja sovellukset työajanhallintaan, laskutukseen, jopa pysäköintiin mobiilisti. Välineiden tarkoitus on helpottaa ja nopeuttaa työn tekemistä. Muutoksen tarkoitus ei ole muutos itsessään vaan työn kehittäminen.

Yhteiskunnan palvelujärjestelmien muutokset etenevät vauhdilla; kunnista on tullut kuntayhtymiä, sosiaali- ja terveystieteiden palveluja on yhdistetty, pian ollaan sote-alueissa. Organisaatioiden nimet ja työntekijöiden nimikkeet ovat vaihtuneet, usein myös palvelupisteiden fyysinen sijainti on muuttunut.

Monet palvelut ovat siirtyneet jo nettiin. Kuntien ja Kelan etuuksia haetaan nettilomakkeilla. Omia terveystietoja ja lääkeresptejä voi tarkistaa netissä. Pienemmillä paikkakunnilla ei ole enää palvelupisteitä; juna-asema on tyhjä, pankin ovet suljettu. Terveystieteiden ajanvarauksessa vastaa automaatti, joka kertoo, että ottavat yhteyttä myöhemmin. Muuttoilmoitus on tehtävä netissä samoin sähköisopimukset, vakuutukset ja verotukseen liittyvät asiat. Tulkkipalvelun saaminenkin edellyttää sähköisten välineiden käyttöä.

Miten viittomakieliset asiakkaamme selviytyvät muutoksissa? Toteutuvatko heidän oikeudet, saavatko soveltuvia palveluita ja pystyvätkö toimimaan yhdenvertaisina muiden kanssa? Viittomakielisistä monet surffaavat muutoksen myrskyssä upeasti, he siirtyvät joustavasti uusiin laitteisiin, löytävät helposti sähköiset palvelut ja tuottavat sisältöä sosiaaliseen mediaan. He nauttivat sähköisten palvelujen saavutettavuudesta.

Suurelle enemmistölle muutokset ovat stressaavia, ja ne horjuttavat perusturvallisuutta. Kokemus sähköisistä palveluista ja uusiutuviin laitteisiin voi olla suorastaan nöyryyttävä – pystynkö hallitsemaan elämäni jos en pysty hallitsemaan älypuheliniani? Osaanko tarpeeksi, riittääkö kielitaitoni?

Aluetyöntekijöiden palveluohjaus on turvaverkko muutoksen pyörremyrskyssä. Meillä riittää työtä uudelleen organisoiduissa rakenteissa; viemme viranomaisille ja muille toimijoille tietoa ja näkemystä viittomakielisten tarpeista. Asiakkaiden rinnalla etsimme heille soveltuvia palveluja ja koetamme napata netin tietovirrasta juuri oikeat sovellukset ja lomakkeet. Me olemme saavutettavissa; tulemme vaikka kotiin tai työpaikalle, jos se on tarpeen.

Aluetyön palveluohjauksen, entisten kuntoutussihteerien, perustehtävä ei ole vuosien saatossa muuttunut: Kuljemme vierellä, tuemme ja ohjaamme.

Susanna Helminen
Aluetyöntekijä/ Palveluohjaus
Asiakkaan toimintaedellytysten tukeminen –prosessi

VIITTOMAKIELISELLE ICT-OHJAUKSELLE ON KYSYNTÄÄ

Yhteiskunnan digitalisoituminen edellyttää älypuhelimien ja tietokoneen käyttöä. Palveluiden saavutettavuus vaatii laitteiden hallinnan lisäksi myös sähköisten palveluiden käyttötaitoa.

Vuoden 2016 alussa Kuurojen Liiton ICT-ohjaajan tehtävässä aloitti kaksi työntekijää, toinen palveluohjauksen ohessa. Työ aloitettiin keväällä kartoittamalla viittomakielisten kuurojen tietotekniikkataitoja ja koulutuksen tarvetta. Noin 2300 henkilölle lähetettiin kysely. Vastausprosentti oli huikea 30 ja saimme lähes 700 vastausta kyselyyn. Asia selvästi kiinnostaa ja ohjaukselle on tarvetta.

Kartoituksessa kyseltiin, kuinka vastaajat hallitsevat älypuhelimien, tabletin ja tietokoneen käyttöä, sähköisiä palveluita, videopuheluita ja sosiaalista mediaa. Noin kaksi kolmannesta vastaajista hallitsi joitakin laitteita ja ohjelmia, esim. nettipankin käytön, mutta halusi oppia lisää. Reilu neljännes vastaajista ei kokenut tarvitsevansa ohjausta. Videopuheluita käytti arjessaan noin 2/3 vastanneista. Kolmannes vastaajista toivoi viittomakielisiä kursseja taitojen kartuttamiseksi.

Kartoituksen valmistuttua ICT-ohjaus käynnisti tiedotuksen kotisivuilla ja Facebookissa. Ohjaajat kävivät yhdeksällä yhdistyksellä ja kahdessa kerhossa sekä VVV-päivillä ja seniorikerhojen johtajien koulutuksessa kertomassa ICT-ohjaajien tarjoamista palvelusta.

ICT-ohjaus on saanut hyvän vastaanoton. Sana kiirii, ja ihmiset ovat alkaneet ottaa yhteyttä. Eniten ohjausta on annettu Uudellamaalla, jonkin verran muualla Etelä-Suomessa. Etäyhteydet mahdollistavat ohjauspalvelun tarjoamisen koko Suomeen, ja toki myös aluetyöntekijät auttavat tarvittaessa. ICT-ohjaus laajenee pikkuhiljaa tukien kuuroja yhdenvertaisiksi digikansalaisiksi.

Heli Mikkola
Aluetyöntekijä/ palveluohjaus ja ict-ohjaus
Asiakkaan toimintaedellytysten tukeminen –prosessi

Hallinto ja viestintä

HALLINNON JA VIESTINNÄN VUOSI 2016 – RAKENTAMISTA, UUDISTAMISTA JA KEHITTÄMISTÄ

Vuotta 2016 väritti rakentaminen, uudistaminen ja kehittäminen koko hallinnon ja viestinnän prosessissa. Meidän prosessissa työskentelevät viestinnän ja ohjelmatuotannon työntekijät, varainhankinnan vastaavat, talouden- ja henkilöstöhallinnon väki sekä tulkit, sihteeri ja kääntäjä. Prosessi tuottaa koko organisaatiolle monenlaisia palveluja, ja tukee näin Liiton toimintaa kokonaisuudessaan.

Vuoden aikana hallintoa ja taloudenohjausta kehitettiin ottamalla käyttöön uudet sähköiset talouden ohjauksen järjestelmät. Kilpailutuksen tuloksena koko taloushallinto ulkoistettiin, ja kumppaniksi valittiin Rantalainen Oy. Yhteisiä toimintamalleja ja prosesseja rakennettiin pitkälle syksyyn. Tästä johtuen tilikauden aikana tulos- ja ennusteraportointia ei saatu kunnolla toimimaan, mikä näkyy merkittävänä valtionrahoituksen siirtyvien erien määrinä eri toiminnoissa.

Tilikauden 2016 tulos oli huomattavasti odotettua parempi, 161 360,53 € positiivinen. Syynä tähän olivat Kuurojen Kansanopiston, varainhankinnan sekä ohjelmatuotannon selvästi budjetoitua paremmat tulokset. Liiton taloutta esitellään seikkaperäisemmin tämän vuosikirjan hallintokertomuksessa sekä tasekirjassa.

Vuoden aikana panostettiin varainviestinnän kehittämiseen ja Kuurojen Liiton tunnettuuden kasvattamiseen eri keinoin. Verkkoviestintää ja sosiaalisen median käyttöä kehitettiin sekä varainhankinnassa että ulkoisessa viestinnässä perustamalla mm. uudet lahjoittaja-verkkosivut pääsivujen yhteyteen. Kokeilimme myös uusia varainkeruumuotoja, esim. joukkorahoitusta yhteistyössä viittomakielisen kirjaston kanssa. Viestinnän kehittämisessä halutaan myös huomioida entistä paremmin yhteiskunnan ja palveluiden digitalisoituminen.

Digitaalisuuden esteettömän kehittämisen saralla olimme vuoden aikana mukana monissa valtionhallinnon ja muiden viranomaistahojen hankkeissa asiantuntijoina. Kuurojen Liitolla on vahvaa osaamista kansalaisen digi-palvelujen tarpeista, erityisesti viittomakielisten näkökulmasta. Yhteistyötä tehtiin myös muiden järjestöjen kanssa digitaalisuuteen liittyen.

Henkilöstöhallinnon perustehtävänä on vastata Kuurojen Liiton sisäisistä tukipalveluista, joita ovat työsuhdeasiat, henkilöstön kehittäminen, sisäiset tulkki- ja käännöspalvelut sekä työsuojelutoiminta. Henkilöstöhallinnon vuotta ovat värittäneet erityisesti prosessikehitys ja sähköisten toimintamallien kehittämien ja käyttöönotto. Toimintaa on pyritty myös yksinkertaistamaan. Vuoden aikana aloitettuja kehityshankkeita olivat esimerkiksi henkilöstötutkimuksen, resurssisuunnittelun ja työhyvinvoinnin tiimoilta. Kehitystyö jatkuu vuoden 2017 puolella.

Raija Jokila
Johtaja
Hallinto ja viestintä -prosessi

HALLINTOKERTOMUS

Kuurojen Liiton tulot olivat vuonna 2016 6 973 400,78 €. Kulut olivat 6 812 040,25 €. Kulut alittivat tulot 161 360,53 €:lla. Varainhankinnan osuus liiton tuotoista oli 13,9 % eli 966 245,48 €. Tilikauden tulos oli huomattavasti odotettua parempi. Tilikauden aikana Kuurojen Kansanopiston, varainhankinnan sekä ohjelmatuotannon tulos ylittivät selvästi odotukset ja budjetoidun tuloksen.

Vuoden 2016 kehitettiin edelleen prosesseja ja talouden ohjausta ottamalla käyttöön uudet sähköiset talouden ohjauksen järjestelmät. Vuoden 2016 kilpailutuksen tuloksena koko taloushallinto ulkoistettiin ja valittiin taloushallinnon palvelu- ja järjestelmäkumppaniksi Rantalainen Oy. Yhteisiä toimintamalleja ja prosesseja rakennettiin pitkälle syksyyn. Vuotta värittikin rakentaminen, uudistaminen ja kehittäminen koko hallinnossa. Edellisestä johtuen tilikauden aikana tulos- ja ennusteraportointia ei saatu kunnolla toimimaan, mikä näkyy merkittävä valtionrahoituksen siirtyvien erien määrinä eri toiminnoissa.

Tulosta laskettaessa on poistoina huomioitu 70 208,44 €. Taseasema Kuurojen Liitossa on vahva huolimatta rahoituksien ja avustusten jatkuvasta tiukentumisesta. Kuurojen Liitto on edelleen velaton.

Kuurojen Liiton konserni koostuu KL Support Oy:stä, Kiinteistö Oy Valkeasta talosta sekä Kuurojen Liitosta sekä Humanistisesta Ammattikorkeakoulusta. Konsernin tuotot olivat 8 096 442,85 € ja tulos positiivinen 123 998,60 €. Lasku tuotoissa verrattuna edelliseen vuoteen johtui Humanistisen Ammattikorkeakoulun tappiollisesta tuloksesta sekä Kuurojen Liiton vähentyneistä valtionavustuksista.

KL Support Oy jatkaa tekstipuhelinten vuokraustoimintaa ja yhtiön toiminta on vakaata. KL Support Oy:n liikevaihto oli 216 080,40 € ja tulos 88 804,18 € voitollinen. Kiinteistö Oy Valkean talon liikevaihto oli 1 865 910,37 € ja tilikauden tulos 3 469,10 €. Kiinteistö Oy Valkea Talo tuottaa kiinteistöhallinnollisia ja ICT-palveluja tiloissaan toimiville järjestöille ja sidosryhmille.

Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu (Humak) Oy on Kuurojen Liiton osakkuusyhtiö. Omistusosuus on 28,6 %. Omistusosuuden vaikutus Kuurojen Liiton konsernin tulokseen on -129 407,50 €. Humak on kansainvälinen korkeakoulu, jonka vahvuutena on erityisesti viittomakielinen kulttuuri ja kuurojen yhteisö, multimodaalinen tulkkaus sekä kulttuurien välinen viestintä. Yhteistyötä on edelleen vahvistettu Humakin ja Kuurojen Liiton eri toiminnoissa.

Raija Jokila
Johtaja
Hallinto ja viestintä -prosessi

HENKILÖSTÖKERTOMUS

Vuonna 2015 käydyt yt-neuvottelut, niiden jälkeen toteutetut irtisanomiset ja organisaatiomuutos leimasivat vahvasti henkilöstön ja henkilöstötyön vuotta. Kuurojen Liiton henkilöstön määrä pienentyi edellisvuodesta 12 työntekijällä. Samalla kun resurssit vähenivät, toimintatapoja pyrittiin muuttamaan hyvin nopealla aikataululla. Muutos hallinnon toiminnoissa, mutta myös muussa työyhteisössä, sekä työyhteisön toipuminen ja uuteen suuntaaminen veivät suurimman osan vuotta, ja työ jatkuu vuonna 2017.

Vuoden alussa henkilöstöhallintoa työllisti henkilöstön vähenemiseen ja organisaatiomuutokseen liittyvät työt. Lisäksi useiden työntekijöiden muutto Valkean talon tiloissa vaati suunnittelua, vuoden aikana toteutui yhteensä 19 muuttoa. Vuodenvaihteessa otettiin käyttöön uusi taloushallinnon ohjelmisto, ja työntekijöitä koulutettiin kevään aikana sen käyttöön. Syyskautena toimintatavat alkoivat vakiintua, ja talouden järjestelmät ja yhteistyö ulkoistetun taloushallinnon palveluita tarjoavan kumppanin kanssa alkoivat toimia tarkoitetulla tavalla.

ICT-puolella työtä tehtiin mm. laitekannan ajan tasalle saattamiseksi, vuoden lopussa suurin osa liiton vanhentuneesta kalustosta on poistettu ja laitekannan keski-ikä on kaksi vuotta. Etenkin aluetyössä panostettiin uusien digitaalisten työvälineiden käyttöönottoon. Samalla kiinnitettiin erityisesti huomiota siihen, että laitteita uusittaessa entistä liikkuvampi ja joustavampi työ on mahdollista.

Syksyllä resursseja vapautui jonkin verran kehittämistoimintaan ja liiton toimintaohjelmien ja suunnitelmien ajan tasalle saattamiseen. Syksyllä uutena käynnistyi myös sähköisen IMS-toimintajärjestelmän käyttöönottoprojekti, joka jatkuu vuoden 2017 ajan. Syksyllä tehtiin selvitystyötä mahdollisen HR-järjestelmän hankinnan mahdollisuuksista, mutta projekti siirtyi vuodelle 2017.

Vuoden aikana tärkeimpänä painopisteenä oli varmistaa työntekijöille mahdollisimman sujuva arki keskellä suurta muutosta. Muutoksesta huolimatta työntekijöiden poissaoloprosentti pysyi alhaisena, sen ollen vuonna 2016 3,7 (2015 3,2 ja 2014 4,1). Vuonna 2016 Kuurojen Liitossa henkilötyövuosia kertyi 79. Kuluneen vuoden aikana alkoi 8 uutta työsuhdetta pääosin sijaisuuksien muodossa. Päättyneitä työsuhhteita oli 17. Työsuojelutoimikunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Vuoden 2016 lopussa järjestettiin luottamushenkilövaalit ja uusi luottamusmieskausi alkoi vuoden 2017 alussa.

Susanna Silberstein
HR-koordinaattori
Hallinto ja viestintä –prosessi

Henkilöstölukuja vuodelta 2016

Kuurojen Liiton konsernissa oli vuoden 2016 lopussa yhteensä 79 työntekijää:

- Kuurojen Liitto ry 62
- Kuurojen kansanopisto 9
- KL Support Oy 2
- KOY Valkea talo 6

Kuurojen Liiton henkilöstön määrä on pienentynyt edellisvuodesta 12 työntekijällä.

Kuurojen Liiton henkilöstöstä (KL, KKO yht. 71) naisia oli (56) 79 % ja miehiä (15) 21%. Vuonna 2015 naisten osuus oli 76% ja miesten 24%. Henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa oli 47 vuotta.

VIESTINTÄ JA DIGILISAATIO

Viestinnässä vuosi 2016 oli organisaatiomuutokseen totuttelua ja uusien työtapojen kehittämistä. Vuoden aikana haettiin mahdollisuuksia yksinkertaistaa ja kehittää toimintamalleja, pohdittiin mediakanavia ja asiakasprofiileja sekä myös mahdollisuuksia tehdä ohjelmatuotantoa uusilla, kevyemmällä toteutustavoilla. YT-neuvottelujen jälkeinen tilanne vaikutti henkilöstön työkuviin ja työprosesseihin.

Tiedonsaannin kehittämisen tavoitteena on ollut kasvattaa saavutettavuutta ja viittomakielten osuutta erityisesti julkisten palvelujen viestinnässä. Se on tapahtunut mm. osallistamalla Yleisradion viittomakielisiä ohjelmia kehittävän työryhmän kokoontumisiin, Design for All -toimintaan sekä kumppanijärjestöjen yhteistyöhön (mm. Kuuloavain) ja laatimalla lausuntoja.

Vuoden 2016 aikana laaditun henkilöstöviestintäsuunnitelman tavoitteena on lisätä vuorovaikutteisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistavia kanavia ja malleja. Tiedotustilaisuuksien ja intran rinnalle kehitettiin henkilöstön uutiskirje, joka sai erittäin positiivisen vastaanoton. Toimintavuoden aikana päätettiin käynnistää uudelleen selvitys liiton ICT-infrastruktuuriin liittyen.

Ulkoisen viestinnän painopisteinä ovat olleet edunvalvonta ja erilaiset kampanjat sekä eri kohderyhmien tiedonsaanti. Viestintää on toteutettu tuottamalla uutisia ja tiedotteita liiton verkkosivuille ja sosiaaliseen mediaan sekä suoria verkkolähetyksiä. Tapahtumatiedottamista vahvistettiin erityisesti somen puolella. Sosiaalisen median käyttöä ylläpidetään ja kehitetään edelleen. Myös jäsenyhdistysten tiedonsaantia tehostettiin viestinnän ja järjestöohjauksen yhteistyönä.

Tiedotusta tehtiin kaikista merkittävistä yhteisön tapahtumista; mm. Viittomakielen päivän seminaarista, Kuurojen kulttuuripäiviltä, Maailma kylässä -festivaalista ja Kansainvälisen kuurojen viikon tiimoilta. Toimintavuoden aikana otettiin käyttöön mediajakelu- ja seurantapalvelu. Kansainvälisen kuurojen viikon verkkobileet saivat hyvää näkyvyyttä isoissa medioissa. Lisäksi osallistuttiin Viittomakielisen kirjaston viitotun Heinähattu ja Vilttitossu -kirjan julkistamiseen ja joukkorahoitushankkeen somekampanjaan.

Kuurojen lehti toimi erityisesti yhteisöllisenä julkaisuna ja taustoitti uutisvirtaa. Ajankohtaisia teemoja olivat maahanmuuttajuus, digitaalinen tiedonsaanti, erilaiset identiteetteihin liittyvät kysymykset sekä suomenruotsalaisten viittomakielisten tilanne.

Toimintakaudella viittomakielen tunnettuus ja näkyvyys kasvoivat. Viittomakieli oli näkyvästi esillä mm. Ylen eri hankkeissa ja muutoinkin mediassa. Sosiaalisen median kävijämäärät kokonaisuutena kasvoivat toimintakaudella. Somen käyttö myös vahvisti yhteisön osallisuutta ja vuorovaikutusta.

Raija Jokila
Johtaja
Hallinto ja viestintä -prosessi

Verkkobileitä seurasi ennätysyleisö

Kansainvälistä kuurojen viikkoa juhliittiin Suomessa kolmatta kertaa verkkobileiden muodossa. Viittomakielinen ja viihteellinen suora verkkolähetyks oli yksi toimintavuoden kohokohdista. Konsepti on ainutlaatuinen: viittomakielisille tarjotaan omakielistä yhteisöllistä juhlintaa suoran lähetyksen muodossa. Kaikki esitykset tulkattiin myös suomeksi.

Verkkobileiden ohjelmassa oli tanssia, taikuutta ja pyörätemppeja eikä kansainvälisen kuurojen viikon vuoden teemaa ”With Sign Language, I am Equal” myöskään unohdettu. Erityisesti kuuroille nuorille sanoma on tärkeä: viittomakielisten nuorten elämän ei pitäisi jatkuvaa taistelua yhdenvertaisuudesta opinnoissa, työelämässä ja osallistumisessa. Juhlaviikon somekampanjassa #viitounelmaa kannustettiin kaikkia viittomaan oma unelmansa yhdenvertaisuuteen ja viittomakieleen liittyen ja verkkolähetyksessä nähtiinkin monenlaisia unelmia.

Valkean talon pienestä studiosta toteutettua suoraa lähetystä seurattiin ympäri Suomea ja katsojapalautetta saatiin myös muualta maailmalta. Lähetystä seurasi monen tuhannen katsojan ennätysyleisö, usein koko perheen voimin, ja saatu palaute oli lähes 100 % positiivista. Kommentteissa todettiin muun muassa, että ”mahtavaa meininkiä” ja ”hieno tunnelma”. Moni esittikin toiveen, että verkkobileistä tulisi pysyvä perinne.

Verkkobileitä oli tukemassa Kesko, SOK ja Fazer.

Poimintoja viestinnästä

- Kuurojen Liiton verkkosivustolla www.kuurojenliitto.fi käyntien kokonaismäärä vuonna 2016: 162 034. Palvelussa käytiin katsomassa 373 823 sivua.
- Verkkosivujen muutos responsiivisiksi alkoi näkyä tilastoissa: mobiili-istuntojen määrä kasvoi peräti 40 % edellisvuoteen verrattuna. Tabletti-istuntojen määrä kasvoi 8 % ja pöytäkoneistuntojen määrä puolestaan laski 19%.
- Verkkosivustolla julkaistiin noin kuusikymmentä viittomakielistä uutis- ja tiedotevideota. Eniten katsojia keräsivät YLE:n Jarkko ja kuuro Amerikka –sarjaan liittyvät ohjelmat sekä varainhankintaan tuotettu jouluvideo yksinäisestä kuurosta vanhuksesta.
- Kuurojen asiakkaiden kokemuksia liiton verkkosivusta selvitettiin YAMK-opinnäytetyönä. Kuurot asiakkaat pitivät sivuston tärkeimpinä tiedonlähteinä uutisia, suoria lähetyksiä sekä tapahtumakalenteria. Tiedonsaantia viittomakielellä pidettiin suurena arvossa.
- Suoria lähetyksiä toteutettiin yhteensä 22 tuntia.
- Kuurojen Videon tilaajia oli vuoden aikana 585. Heistä 122 henkilölle materiaali toimitetaan verkon kautta ja 463:lle DVD:llä. Kuurojen Videon toimitettiin vuoden aikana ohjelmaa yhteensä 322 minuuttia.
- Kuurojen lehti ilmestyi vuoden aikana 5 kertaa. Lehden jakelumäärä oli 1004 lehteä, josta tilaajia oli 794.
- Liiton Facebook-sivulla oli vuoden vaihteessa 3434 tykkääjää. Liiton toiminnanjohtajaa seurattiin aktiivisesti Twitterissä.
- Liitto toi viittomakielisten teemat näkyville monikulttuuriseen Maailma kylässä -tapahtumaan.

VARAINHANKINNAN VUOSI

Vuosi 2016 oli varainhankinnallisesti monipuolinen. Sisäiseen yhteistyöhön eri toimintojen, erityisesti viestinnän, kanssa panostettiin entistäkin enemmän.

Kertalahjoituksia pyydettiin yksityishenkilöiltä kahdeksan suorapostituksen avulla. Tuotto, etenkin syksyn postitusten osalta, ylitti odotukset, ja liiton toimintoihin voitiin osoittaa ennakoitua enemmän varoja. Kuukausilahjoittamista kampanjoitiin elokuussa ja uusia säännöllisen lahjoittamisen valtakirjoja vastaanotettiin pitkin syksyä.

Suurin yksittäinen muutos toiminnassa oli varainhankinnan nettisivujen integrointi osaksi Kuurojen Liiton pääsivustoa. Sivut tehtiin ensimmäistä kertaa kattavasti myös ruotsiksi, mistä saatiin lahjoittajilta kiitosta. Lahjoittaminen on uusilla sivuilla aiempaa helpompaa ja tukipyynnöt esitetään myös eri toimintojen esittelysivuilla, minkä toivotaan jatkossa parantavan varainhankinnan tuottoja.

Helmikuussa vietettiin viittomakielen päivää kuvakampanjalla #viitorakkautta. Kampanjassa ihmisiä rohkaistiin jakamaan kuvia itsestään viittomassa esimerkiksi rauhaa, rakkautta ja ystävyyttä. Kampanja toteutettiin viittomakielen päivän ja ystävänpäivän aikaan sosiaalisessa mediassa.

Keväällä Yle esitti tv-ohjelman Jarkko ja kuuro Amerikka, jonka saama julkisuus hyödynnettiin kampanjoinnissa. Viestintä ja varainhankinta tuottivat yhteistyössä useita kampanjavidеоita.

Kansainvälistä kuurojen viikkoa vietettiin syyskuussa. Viikko huipentui verkkobileisiin, joissa sponsoreina toimivat SOK, Pirkka ja Fazer. Suoran lähetyksen aikana esitettiin useita tukipyynnöitä, ja tunnettujen sponsoreiden ansiosta tapahtumalle saatiin aiempaa suurempi näkyvyys.

Kuurojen Liiton ensimmäinen joukkorahoituskampanja järjestettiin syys-lokakuussa. Sosiaalisen median kanavilla toteutetulla kampanjalla kerättiin rahaa uudenlaisen viittomakielisen e-satukirjan Heinähattu ja Viiltitossu tuottamiseen. Kampanja sai hyvän vastaanoton etenkin kuurojen yhteisössä. Kampanjapalautteista nousi esiin vahva viesti kaikenlaisen viittomakielisen materiaalin lisätarpeesta. Kampanja tuotti 2.950 euroa, jolla voitiin kattaa noin kolmasosa e-satukirjan tuotantokustannuksista.

Joulukampanjassa nostettiin esiin viittomakieliset yksinäiset vanhukset. Kampanjaan tehtiin video Aunesta, joka kaipaa viittomakielistä kontaktia. Video sai positiivista palautetta ja se levisi hyvin sosiaalisessa mediassa.

ISO KIITOS kaikille tukijoille ja yhteistyökumppaneille kuluneesta vuodesta!

Eija Tiainen
Varainhankintavastaava
Hallinto ja viestintä -prosessi

Liittokokous

Kuurojen Liiton liittokokous kokoontui 11.6.2016 Porissa. Liittokokouksessa oli edustettuna 27 kuurojenyhdistystä yhteensä 39 edustajalla.

Liittokokous esitti julkilausumassaan huolensa viittomakielisten kansalaisten huomioimisesta sote-uudistuksen suunnitteluvaiheessa. Viittomakielilakia ja siinä säädettyä viranomaisen viittomakielten käyttöön liittyvää edistämismisvelvoitetta ei voi sivuuttaa.

Liitto vaati, että sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä koskevassa laissa vahvistetaan viittomakieltä käyttävien oikeutta saada viittomakielellä tuotettuja tai viittomakielelle tulkattuja palveluja. Lisäksi viittomakielisiä palveluja haavoittuvien ryhmien tarpeisiin erityisesti sosiaalipalveluissa on kehitettävä voimakkaasti. Esimerkiksi mielenterveyspotilaat, muistisairaat ja vanhukset eivät aina kykene käyttämään tulkkausta.

Julkilausumassa todettiin myös, että sähköisten asiointipalvelujen ja verkkosivujen kehityksessä tulee noudattaa kaikille sopivan suunnittelun periaatteita. Digipalvelujen tulee tarjota tietoa ja asiointimahdollisuuksia riittävästi myös kuuroille ja viittomakieltä käyttäville.

Jäsenyhdistykset olivat tehneet esityksiä (5 kpl), joissa kiinnitettiin huomiota muun muassa kuurojen maahanmuuttajien tilanteeseen ja tulkkauspalvelun laatuun.

Hallitus

Kuurojen Liiton hallitus kokoontui kertomusvuonna viisi kertaa ja piti neljä sähköpostikokousta.

Kesäkuun liittokokouksessa Kuurojen Liiton puheenjohtajaksi valittiin seuraavaksi kolmeksi vuodeksi erityisluokanopettaja, KM **Jaana Aaltonen** Turusta. Hallituksen varapuheenjohtajana toimi lehtori, KM **Outi Ahonen** Jyväskylästä. Hallituksen muut jäsenet olivat: viittomakielen ohjaaja **Elina Blundin** Vaasasta, opiskelija, HuK **Cecilia Hanhikoski** Helsingistä, yrittäjä, liiketalouden tradenomi (AMK) **Salla Lähteenmäki** Hausjärveltä, toiminnanohjaaja **Jari Malkamäki** Ylöjärveltä ja lehtori, KM **Juha Oksanen** Kuopiosta.

Hallitukseen valittiin kesäkuun liittokokouksessa erovuoroisista jäsenistä uudelleen apurahatutkija, KM **Nina Sivunen** Jyväskylästä. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin sosionomi **Arja Peltokorpi** ja keilahallin hoitaja **Bror-Erik Majors**.

Johtoryhmä

Uudessa organisaatiossa Kuurojen Liiton johtoryhmän muodostivat Edunvalvonta, elinikäinen oppiminen ja työllisyys -prosessin johtaja **Kaisa Alanne**, Hallinto ja viestintä -prosessin johtaja **Raija Jokila**, Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen -prosessin johtaja **Laura Pajunen** ja Asiakkaan toimintaedellytysten tukeminen -prosessin johtaja **Helena Torboli** sekä toiminnanjohtaja **Markku Jokinen**. Johtajien yhteisenä tehtävänä oli vastata Kuurojen Liiton perustehtävän toteutumisesta kokonaisuudessaan sekä liiton liitännäisorganisaatioiden kytkeytymisestä liiton toimintaan.

Johtoryhmän jäsenet osallistuivat konsernin tytäryhtiöiden toimintaan työskentelemällä yhtiöiden hallituksissa.

KL Support

KL Supportin toiminta tilikautena oli vakaata ja yhtiön tulos oli voitollinen. Yhtiön palveluksessa on ollut kaksi vakituista henkilöä tilikauden aikana. Lisäksi tarvittaessa on ostettu ulkopuolista työvoimaa mm. hallinnollisissa sekä asiakastehtävissä. Yhtiön toiminta on käsittänyt lähinnä tekstipuhelinten vuokraustoimintaa. Huolimatta yhtiön taloudellisen tilanteen vakaudesta asiakasmäärät ovat edelleen olleet laskusuunnassa vuokrauspalveluiden osalta. Tilikauden aikana yhtiön nettisivut yhdistettiin osaksi liiton pääsivuja.

Kiinteistö Oy Valkea Talo

Valkea talo koordinoi Valkean talon järjestöille kiinteistön ylläpito, asiakas-, puhelinvaihde- ja ICT-palveluja, sekä tarjosi kokouspalveluja yrityksille ja yhteisöille.

Kuurojen Liitto ry omistaa Kiinteistö Oy Valkea talon osakekannasta 54,8%:n osuuden, Kuuloliitto ry 43,1%, Kuurojen Palvelusäätiö 1,4% ja Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry 0,7%. Yhtiöllä oli omaa henkilökuntaa kuusi henkilöä. Kiinteistö Oy:n liikevaihto oli kertomusvuonna 1 483 421,90€, josta ATK:n osuus oli 302.826,46€.

Kertomusvuonna suoritettiin seuraavat korjaukset; IV-konehuoneiden vesieristys 3 kpl, kattoluukkujen korjaus ja maalaus, sekä ylätasanteen vesieristysten korjaus, yhteensä 23 448,85€. Rakennuksen B ja C osa sisäilmamittaukset ja ilmastoinnin nuohous- ja säätötyöt n. 40 000,00€.

ICT-palvelut siirtyivät aiheuttamisperusteiseen laskutukseen syyskuussa. Valkea talo hallinnoi RAY:n rahoittamaa valtakunnallista tekstipuheluvälityspalvelua, palvelun tuottaa Vakka-Suomen Puhelin Oy ja palvelujen ostoon käytettiin toimintavuonna 382 007,58€.

Kuurojen Liiton edustajat sekä yhteistyötahojen nimeämät jäsenet eri organisaatioissa vuonna 2016

<u>Järjestö</u>	<u>Edustaja/yhteyshenkilö</u>
Abilis-säätiö - hallitus	Liisa Kauppinen
Aspa-säätiö - hallitus 2016 - 2017	Raija Jokila Markku Jokinen (varajäsen)
Design for All - EDeAN (eurooppalainen verkosto) - suomalainen verkosto	Marika Rönnerberg Marika Rönnerberg
Dövas Nordiska Ungdomsrådet (DNUR)	Juha Vahtera nuorisotoimikunnan nimeämä jäsen
Eduskunnan vammaisasiain yhteistyöryhmä (VAMYT)	Marika Rönnerberg
Eduskunnan viittomakielten verkosto	Kaisa Alanne Pirkko Selin-Grönlund (varalla)
Erikoiskirjastojen neuvosto	Ilona Leppänen
European Society for Mental Health and Deafness	Helena Torboli
European Union of the Deaf (EUD)	Markku Jokinen Kaisa Alanne (varalla) hallituksen kokouskohtaisesti nimeämä edustaja
EUD:n ICT-ryhmä	Mikko Palo
European Union of the Deaf Youth (EUDY)	Juha Vahtera
FDPI ry (kansainvälisten vammaisjärjestön Suomen osasto) - hallitus	Kaisa Alanne

**Fimean lääkkeiden käyttäjien
lääkeinformaation kehittämisen työryhmä**

Marika Rönnerberg

FINSE

(Tuetun työllistämisen Suomen verkosto)

Börje Hanhikoski

Humanistinen ammattikorkeakoulu

- Humak Oy

Timo Heinola

- Styrgruppen för utbildnings- och
forskningsprojektet i finlandssvenkt teckenspråk

Leena Savolainen
Kaisa Alanne
Janne Kankkonen (pj)

ICSW

(The International Council of Social Welfare)

Helena Torboli

Ihmisoikeuskeskus

- Ihmisoikeusvaltuuskunta 2012 – 2016

Markku Jokinen

Jyväskylän yliopisto/Viittomakielen keskus

- neuvottelukunta

Markku Jokinen
Leena Savolainen

Kansalaisareena ry

Aliisa Lehtonen

Kelan pysyvä yhteistyöfoorumi

Sanna Paasonen
Marika Rönnerberg (varajäsen)

Kieliasian neuvottelukunta

Kaisa Alanne

Kiinteistö Oy Valkea talo

- hallituksen puheenjohtaja
- hallituksen jäsen
- asiakkuustyöryhmä
- ICT –johtoryhmä
- turvallisuusjohtajan apulainen
- tekstipuhelinvälityspalvelu-työryhmä

Raija Jokila
Markku Jokinen
Tiina Hedrén
Raija Jokila, Helena Torboli
Susanna Silberstein
Antti Mäkipää ja Johan Hedrén

Kirkkohallitus

- Kirkon vammaistyön neuvottelukunta 2012 – 2016

Annukka Hiekkänen

KL-Support Oy

- hallitus
- hallitus
- hallitus

Markku Jokinen
Jaana Aaltonen
Raija Jokila

Kotimaisten kielten keskus

- viittomakielen lautakunta

Leena Savolainen, sihteeri

1.6.2015 - 31.5.2018
Satu Siltaloppi, sihteeri (6/2016 asti)

Kulttuuriyhdistys Suomen EUCREA ry

Elina Pokki

Kuuloliitto ry

- tekstityksen edistämisyhmä

Antti Mäkipää

Kuurojen kansanopisto

- johtokunta

Kaisa Alanne
Päivi Homi
Raija Jokila
Markku Jokinen, pj
Jaana Aaltonen
Kai Leinonen
Tuija-Maaret Pykäläinen
Sirpa Ääri-Vähäkylä
Biese Isa, sihteeri
Henkilökunnan edustaja

Kuurojen Lähetys ry

Maija Pulkkinen

Kuurojen Palvelusäätiö

- hallitus
- hallintoneuvosto
- Juniori-ohjelman tukiryhmä

Börje Hanhikoski
Kaisa Alanne, Markku Jokinen
Kaisa Alanne, Markku Jokinen

Kuurojen Pohjoismainen Neuvosto (KPN)

Markku Jokinen
Jaana Aaltonen

Kynnys ry

Tiina Hedren

Lastensuojelun Keskusliitto

- Ehkäisevän työn neuvottelukunta
2016–2017

Helena Torboli

Nordisk Audiologisk Selskab

Markku Jokinen

Nuorisotutkimusseura

Juha Vahtera

Opetushallitus

- nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen
tutkintotoimikunta (2013-2016)

Pirkko Selin-Grönlund

Opintotoiminnan Keskusliitto

Börje Hanhikoski

Pohjoismaiden hyvinvointikeskus NVC

(Nordens Välfärdscenter, Nordic Centre for
Welfare and Social Issues)

Helena Torboli

Pohjoismainen viittomakielten kielenhuoltajien verkosto	Leena Savolainen
Pohjola-Norden Pohjoismaisen kansalaisyhteistyön keskusliitto	Markku Jokinen Kaisa Alanne
Raha-automaattiyhdistys	Markku Jokinen Raija Jokila
Reilu Palvelu ry	Raija Jokila
Satakieliohjelma - ohjausryhmä	Jaana Aaltonen Pirkko Selin-Grönlund (varalla)
Selkokeskus - neuvottelukunta	Ilona Leppänen Pirkko Selin-Grönlund (varalla)
Sininauhaliitto - vammaisten päihdetyön tukipalvelut, Vapa-vastaava	Merja Brander/Susanna Helminen
Soveltavan kielentutkimuksen keskus (Solki)	Kaisa Alanne
Sosiaalialan Työnantaja- ja Toimialaliitto - yhteyshenkilö	Raija Jokila
SOSTE, Suomen sosiaali- ja terveys ry - järjestöjen arviointi- ja kehittämisverkosto - järjestöjen kansainvälisten asioiden työntekijöiden verkosto - järjestöjen koulutusverkosto - järjestöviestijöiden verkosto - järjestöjen rahoituksen verkosto - kokeilevan viestinnän oppimisverkosto - kuntoutusverkosto KUVE lasten terveysfoorumi - menetelmäverkosto - potilas- ja kansanterveysjärjestöjen verkosto POTKA - työllisyysverkosto - vanhusväestön hyvinvointi ja terveys-verkosto	Markku Jokinen Kaisa Alanne Kaisa Alanne Laura Pajunen Tiina Vihra Raija Jokila Tiina Vihra Helena Torboli Helena Torboli Laura Pajunen Helena Torboli Börje Hanhikoski, Virpi Thurén Helena Torboli
SOVATEK -säätö - valtuuskunta 2013 - 2016 - hallituksen varajäsen 2015 – 2016	Börje Hanhikoski Börje Hanhikoski
Suomen audiologian yhdistys - Finlands audiologiska förening ry	Markku Jokinen

Suomen Kansanopistoyhdistys	Timo Heinola
Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi	Juha Vahtera
Suomi.fi -portaalin käyttäjäryhmä	Sanni Kostainen
Terveyttä kulttuurista -verkosto	Helena Torboli
Tulkkitoiminnan yhteistyöryhmä	Sanna Paasonen Marika Rönnerberg
Työväen museoyhdistys ry - hallitus 2016-2017	Laura Pajunen
Ulkoministeriön kansainvälisen vammaispolitiikan koordinoitiryhmä	Markku Jokinen
Vaalikeräystoimikunta	Eija Tiainen
Valtakunnallinen vammaisneuvosto VANE	Markku Jokinen
Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta (Nuora) - 1.9.2015 – 31.8.2019	Helena Torboli
Vammaisfoorumi - vaikuttajaverkosto - työllisyysryhmä	Kaisa Alanne Marika Rönnerberg Börje Hanhikoski, Virpi Thurén
Vammaisjärjestöjen nuorisoyhteistyöryhmä VNY	Juha Vahtera
Vammaiskumppanuus ry - hallitus	Kaisa Alanne (pj) Katarina Butera (varajäsen)
Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö - YTRY-yhteistyöryhmä	Helena Torboli
Vanhustyön keskusliitto ry -valtuusto 2015 – 2018	Päivi Lappi
VATES -säätiö (edistää vammaisen ja vajaakuntoisten työllistämistä) - valtuuskunta 2014 - 2016	Börje Hanhikoski Päivi Lappi (varalla)
Veronmaksajain keskusliitto	Pirjo Tuominen
Viestintävirasto - HF-standardisointiryhmä	Kaisa Alanne
VIOLA- väkivallasta vapaaksi ry:n	

Saumuri -hanke

Susanna Helminen/Merja Brander

World Federation of the Deaf WFD

(Kuurojen maailmanliitto)

- hallituksen jäsen (2015-2019)

Kaisa Alanne

WFD Youth Section WFDYS

(Kuurojen maailmanliiton nuorisosaasto)

- puheenjohtaja (2015-2019)

Juha Vahtera

Cecilia Hanhikoski

Edunvalvonta, elinikäinen oppiminen ja työllisyys

Kansainvälinen toimikunta

Luottamushenkilöt

Aaltonen Jaana
Kauppinen Liisa
Kuusi Riitta, Kuurojen Lähetys ry
Hanhikoski Cecilia
Hyrskke-Fischer Meri, WFD

Työntekijät

Alanne Kaisa
Kehitysyhteistyön edustaja
Jokinen Markku

Kielipoliittisen ohjelman 2010-2015 arviointi

Luottamushenkilöt

Oksanen Juha
Sivunen Nina

Työntekijät

Alanne Kaisa
Pajunen Laura
Selin-Grönlund Pirkko

Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen

Nuorisotoimikunta

Luottamushenkilöt

Elonen Veera
Fagerström Christer
Hakala Aino
Halonen Liisa
Laiho Aino
Lehtimäki Joonas
Lindvall Laura, puheenjohtaja

Työntekijät

Vahtera Juha

Senioritoimikunta 2015 – 2016

Luottamushenkilöt

Frondelius Irma
Ikonen Tuula
Marjamäki Kauko
Nurmi Vesa
Sänkiniemi Esko, pj
Westerlund Rolf (suomenruotsalaisten edustaja)

Työntekijät

Hiekkänen Annukka, sihteeri

Kulttuuripäivien 2016 järjestelytoimikunta

Luottamushenkilöt

Lehtinen Sirpa
Lipsanen Mikko
Pyrhönen Sirpa (Mikkelin kaupunki)
Pärnänen Tarja

Työntekijät

Teemu Lipasti-Sjöroos

Seniorien kulttuuritapahtuman 2017 järjestelytoimikunta

Luottamushenkilöt

Helenius Taina
Westerholm Håkan, pj

Työntekijät

Teemu Lipasti-Sjöroos

Naisasiain työryhmä

Luottamushenkilöt

Johansson Pirkko
Lappinen Terhi
Anne Sjöroos
Tarvonen-Jarva Maritta

Työntekijät

Pulkkinen Maija

Museotoimikunta

Luottamushenkilöt

Ahonen Outi
Malkamäki Jari
Lähteenmäki Salla
Naukkarinen Tiina, Työväenmuseo Werstas
Raino Päivi
Valtasaari Rami

Työntekijät

Pajunen Laura, johtaja
Teemu Lipasti-Sjöroos
Selin-Grönlund Pirkko

VIVA – yhteyshenkilötoiminnan työryhmä

Luottamushenkilöt

Einola Seija, Vantaan seurakuntayhtymä
Korhonen Päivi, Helsingin seurakuntayhtymä
Kursi Maria, Kuurojen palvelusäätiö, Kotiväylä
Lappalainen Heli, Suomen Kuurosokeat ry
Laurila Katja, Aspa Palvelut Oy
Muteli Tarja, KPS, Palvelukeskus Åvik
Pulli Seija, KPS, Palvelukeskus Ainola

Työntekijät

Lehtonen Aliisa
Mikkola Heli
Nevalainen Mervi

Asiakkaan toimintaedellytysten tukeminen

MIEPÄ -ryhmä

Kuurojen Palvelusäätiön edustajat

Ilola Maritta, Palvelukeskus Sampola
Jantunen Mervi, Palvelukeskus Åvik

Työntekijät

Auroila Rita/Helminen Susanna
Nevalainen Mervi

Hallinto ja viestintä

Kuurojen Lehden toimitusneuvosto

Luottamushenkilöt

Aaltonen Jaana
Frondelius Irma
Jokinen Juha
Moilanen Riikka
Lähteenmäki Salla
Rikala Aapo
Westerholm Håkan

Työntekijät

Jokinen Markku
Posti Annika/Sjöroos Anne

Tapper-Floman Nina

Työsuojelutoimikunta 2016 - 2017

Laiho Reetta, työsuojeluvaltuutettu
Pulkinen Maija, 1. varavaltuutettu
Taalas Pia, 2. varavaltuutettu
Mustonen Tuija, työsuojeluasiamies
Raatikainen Janne, työsuojeluasiamies
Silberstein Susanna, työsuojelupäällikkö, työnantajan edustaja

JÄSENYHDISTYKSET

KUUROJEN LIITTO RY:N JÄSENYHDISTYKSET 2016 tilanne 31.12.2016	PERUSTETTU	JÄSENMÄÄRÄ
BORGÅ NEJDENS DÖVA - PORVOON SEUDUN KUUROT RY	1 1982	36
ESPOON VIITTOMAKIELISET RY	1 1974	150
ETELÄ-KARJALAN KUUROT RY	1 1908	60
FINLANDSSVENSKA TECKENSPRÅKIGA RF	1 2002	165
HELSINGIN KUUROJEN YHDISTYS - HELSINGFORS DÖVAS FÖRENING RY	1 1895	379
HÄMEENLINNAN KUUROT RY	1 1924	53
ITÄ-SAVON KUUROT RY	1 1945	28
PIETARSAAREN SEUDUN KUUROT RY - JAKOBSTADS NEJDENS DÖVA RF	1 1923	30
JYVÄSKYLÄN KUUROJEN YHDISTYS RY	1 1907	160
JÄMSÄNJOKILAAKSON KUUROT RY	1 1981	37
KAINUUN KUUROT RY	1 1944	16
KESKI-UUDENMAAN KUUROT RY	1 1941	43
KOKKOLANSEUDUN VIITTOMAKIELISET RY	1 1929	38
KOTKAN KUUROJEN YHDISTYS RY	1 1907	26
KOUVOLAN KUUROT RY	1 1949	32
KUOPION KUUROJENYHDISTYS RY	1 1909	57
KUUROJEN VANHEMPIEN KUULEVIEN LASTEN YHDISTYS RY	1 1996	91
KUUROJEN YHDISTYS HEFFATA RY	1 1907	9
LAHDEN KUUROJEN YHDISTYS RY	1 1930	74
MIKKELIN KUUROJENYHDISTYS RY	1 1937	45
OULUN KUUROJENYHDISTYS RY	1 1932	106
POHJOIS-KARJALAN KUUROT RY	1 1942	48
PORIN KUUROJEN YHDISTYS RY	1 1924	62
RAISION SEUDUN VIITTOMAKIELISET RY	1 2005	82
RAUMAN SEUDUN KUUROT RY	1 1941	32
RIIHIMÄEN KUUROT RY	1 1913	52
ROVANIEMEN VIITTOMAKIELISET RY	1 1949	40
SEINÄJOEN SEUDUN KUUROT RY	1 1929	56
TAMMERSIGN RY	1 2009	18
TAMPEREEN VIITTOMAKIELISET RY	1 1898	117
TURUN KUUROJENYHDISTYS RY, ÅBO DÖVAS FÖRENING RF	1 1886	277
UUDENKAUPUNGIN SEUDUN KUUROT RY	1 1949	28
VAASAN KUUROJEN YHDISTYS RY – VASA DÖVAS FÖRENING RF	1 1897	74
VANTAAN KUUROT - VANDA DÖVA RY	1 1979	125
VARKAUDEN KUUROJENYHDISTYS RY	1 2003	9
VIITO! RY	1 2006	53
VIITTOVAT PERHEET RY	1 2006	17
WOIKKIKSEN VIITTOMAKIELISET RY	1 2004	18
KUUROJEN KALALIITTO RY	1 1979	97
KUUROJEN ELÄKEJÄRJESTÖ RY	1 2013	36
TURUN KUUROJEN SATEENKAARITEATTERI YHDISTYS RY	1 1994	31
SUOMEN KUUROJEN URHEILULIITTO RY YHDISTYKSIÄ YHTEENSÄ	1 1920 42 JÄSENIÄ	1050 3957

Viranomaislausunnot

Vuoden aikana tehtiin 54 lausuntoa eri viranomaisille. Tämän lisäksi tehtiin vuoden aikana 26 yksilötason lausuntoa ja kahdeksan kantelua tai valitusta.

Annetut lausunnot (kronologisessa järjestyksessä):

- Yleisten kirjastojen saavutettavuus / tilat
- Hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi
- Kansallisen perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelman valmistelu
- Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma. Hankesuunnitelman luonnos
- Kuulemistilaisuus järjestöjen näkemyksistä sote-uudistuksen vaikutuksista edustamisensa ryhmien palvelujen järjestämiseen
- Ministeri Rehulalle paperi Sote-palvelut / viittomakielisten kielelliset oikeudet
- Rahapeliyhteisöjen rahapelitoimintojen yhdistämistä koskeva hanke
- Valtioneuvoston asetus valtionavustuksista yleishyödyllisille yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen
- Valtioneuvoston asetus avustusasioiden neuvottelukunnasta
- Hallituksen esitysluonnos Eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain muuttamisesta
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden kommentointi
- Valtioneuvoston kertomus kielilainsäädännön soveltamisesta 2017 (verkkokysely)
- Valinnanvapauslausunnon pohjapaperi (verkkokysely)
- UM:n raportti EN:n alueellisia kieliä tai vähemmistökieliä koskevan eurooppalaisen peruskirjan täytäntöönpanosta
- Luonnos hallituksen esitykseksi liikennekaareksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi
- Opetushallituksen kysely vähälevikkisen oppimateriaalin maksullisuudesta (verkkokysely)
- Luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta sekä luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä
- Kelan sopeutumisvalmennukset laatukriteerit
- Yhteinen kannanotto hankintalakiin
- Sosiaalihuollon toimintayksiköiden ja kotiin annettavien palvelujen turvallisuuden ohjeistus
- Kannanotto tekstipuhelinpalvelusta
- Lapsiasiavaltuutetun vuosikirja 2017
- YK:n Ihmisoikeusneuvoston yleismaailmallinen määräaikaistarkastelu (UPR)
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden luonnos
- Lausunto sote- ja maakuntauudistusta koskevasta HE-luonnoksesta
- Lausunto HE-luonnoksesta laiksi sosiaali- ja terveystieteiden tuottamisesta
- Pirkanmaan shp:n hyvinvointikertomus 2017-20
- Lausunto päivystyksen ja erikoissairaanhoidon rakenteiden uudistukseen
- Lausunto EU komission tekijänoikeuksiin
- Viranomaisille tarkoitettu viestintäsuositus
- Ennakoarviointi Ylen televisio-ohjelmiston tarjontarakenteen uudistukseen v. 2017
- Kirjallinen lausunto hallituksen esitykseen liikennekaareksi
- Kommentit EU:n esteettömyyssäädöksestä
- Lapsiasiavaltuutetun muistio valtioneuvostolle
- Kommentti selkostrategiaan
- Lausunto hallituksen esitykseen laiksi Yleisradio oy:stä annetun lain muuttamisesta

- Lausunto valtioneuvoston asetukseen televisio- ja radiotoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta
- PIO-toimintaohjelman luonnos